

CMK4

NOORD-HOLLAND

**VERBINDT EN
VERSTERKT**

INHOUD

SAMENVATTING

08

VERBINDT, VERSTERKT

Inleiding

13

STAND VAN ZAKEN NOORD-HOLLAND

Een reflectie

19

CMK4 NOORD-HOLLAND

Plannen 2025 - 2028

21

DOELGROEPEN

& Beoogd bereik

23

PROVINCIALE ACTIVITEITEN

BIJLAGEN

Lokale projectplannen

Voor u ligt de uitwerking van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit van de provincie Noord-Holland en de 15 daarin participerende lokale programma's van 23 gemeenten. Op verzoek van het Fonds voor Cultuurparticipatie zijn alle activiteiten, lokaal en provinciaal, gebundeld in deze aanvraag. Als provinciaal penvoerder heeft Plein-C dit overkoepelende plan opgesteld.

Dit plan is tot stand gekomen in samenspraak met alle culturele organisaties die fungeren als CmK-projectleiders via Plein-C én met de zelfstandig penvoerders uit de grote gemeenten. In elke gemeente is in de lokale stuurgroep om input gevraagd van scholen en lokale cultuurpartners. Ook is er afstemming geweest met beleidsmakers van alle deelnemende gemeenten en de provincie, leden van de provinciale stuurgroep en experts vanuit de verschillende onderwijs-doelgroepen. Met de PABO Haarlem is gesproken over het versterken van cultuureducatie binnen hun programma. Met al deze partners zetten we ons de komende beleidsperiode in om alle leerlingen de kans te geven om onvergetelijke ervaringen op te doen. We willen impact maken, iets laten gebeuren, een mooie toekomst creëren.

Het plan is geschreven vanuit de gedeelde overtuiging dat iedereen de kans verdient om op zijn of haar eigen manier met cultuur bezig te zijn en dat ieder kind en elke jongere recht heeft op kunst- en cultuureducatie. Op alle scholen en in alle jaarlagen. Want cultuur maken geeft plezier, brengt mensen samen en maakt de verhalen van ons allemaal zichtbaar.

Plein-C biedt ondersteuning bij het formuleren van beleid, kwaliteitsverbetering, deskundigheidsbevordering en het creëren van draagvlak, het bouwen van netwerken, delen van kennis en waar nodig door educatieve activiteiten aan te bieden. Dat is soms best abstract, met termen als 'schoolwegingsfactor' en 'beleidsontwikkeling'. Daarom willen we met dit CmK-plan niet alleen onze visie op de toekomst neerleggen, maar ook concreet benoemen wat we precies doen, met wie en voor wie.

Astrid Honing
Directeur Plein C

LEXICON

CULTUUREDCATIE

(de sector die zich kenmerkt door) het doelbewust leren over en door middel van kunst en erfgoed binnen de school of in de directe omgeving van de school.

Achterstandsscore	Achterstandsscores geven de verwachte onderwijsachterstanden op scholen aan. Aan de hand van deze scores verdeelt het ministerie van OCW het onderwijsachterstandenbudget over de scholen.
Activiteit	Een specifieke handeling of bezigheid die door de aanvrager wordt geïnitieerd en door, of met, de doelgroep (een individu, groep of organisatie) wordt uitgevoerd om een specifieke outcome te bereiken. Denk hierbij aan het brainstormen, repetities, coaching-sessies, bijeenkomsten, presentaties etc.
Activiteitenkosten	Kosten die gemaakt worden voor de uitvoering van het project. Deze kosten staan in directe relatie tot het werk van en in samenwerking met het onderwijs en culturele partners. De kosten voor coördinatie, kennisdeling, monitoring, evaluatie en accountantskosten vallen niet onder de activiteitenkosten.
CmK-school	Deelname aan CmK vraagt een commitment van de school en de projectleider CmK. De minimale vereisten voor deelname aan CmK betekenen: Invullen Evi en deelname onderzoek Stand van zaken cultuuronderwijs NH, tekenen intentieverklaring projectleider-school, cultuurcoördinator aanwezig of op te leiden binnen 2 jaar (mbo is hierop een uitzondering), minimaal deelnemen aan 1 CmK-activiteit per jaar, deelnemen aan regionale netwerkbijeenkomsten, cultuurbeleidsplan of ingevulde canvas.
Culturele codes	De drie code's in de sector: Code Diversiteit & Inclusie, de Fair Practice Code en de Governance Code.
Culturele partner	Een instelling die zich inzet binnen de kunst en/of cultuursector en zich als zodanig heeft kenbaar gemaakt bij de inschrijving bij de Kamer van Koophandel of soortgelijke organisatie.
Cultuur	(De sector die zich kenmerkt door) het dynamische geheel van normen, waarden, tradities, regels, kunstuitingen, erfgoed, identiteiten enz. van een volk, gemeenschap of groep die tot stand komt door sociale en artistieke processen.
Duurzaamheid	Duurzaamheid is van groot belang. Daarom voeren we een nulmeting van de ecologische voetafdruk uit en stellen we aan de hand hiervan een verbeterplan op.
FCP	Fonds voor Cultuurparticipatie. Kent o.a. de regeling CmK toe, beoordeelt aanvragen, organiseert kennisuitwisseling en evalueert.
Grote gemeenten	Amsterdam, Alkmaar, Zaanstad, Haarlem, Haarlemmermeer, Purmerend, Amstelland en Hilversum zijn met meer dan 90.000 inwoners zelfstandig penvoerder binnen CmK. Zij worden de grote gemeenten genoemd. De deelnemende gemeenten matchen budget voor projecten binnen de eigen gemeente en werken daarbij zoveel mogelijk regionaal samen.
Kansgelijkheid	Kinderen en jongeren met dezelfde talenten hebben recht op gelijke kansen. Ieder kind moet zich volledig kunnen ontwikkelen. De achtergrond, het opleidingsniveau van ouders, de plek waar ze wonen of hun financiële situatie mogen geen invloed hebben op de schoolprestaties van een kind.
Kunst & Erfgoed	(De sector die zich kenmerkt door) materiële of immateriële uitingen binnen of rondom geformaliseerde disciplines, elk met zijn eigen geformaliseerde technieken, tradities en kenmerken.

Leerling	Onder leerling verstaan wij alle kinderen en jongeren die op het primair, voortgezet en gespecialiseerd onderwijs zitten én alle mbo- en hbo-studenten. In onze communicatie over het mbo en hbo wordt de term studenten gebruikt.
Lokaal projectplan	De 23 gemeenten die binnen CmK aansluiten bij Plein C worden door 15 projectleiders vertegenwoordigd. Elk gebied heeft een eigen lokaal projectplan dat is afgestemd met het onderwijs en de lokale culturele omgeving. Een samenvatting hiervan is in de bijlage van dit provinciale projectplan te vinden.
Onderwijs	(De sector die zich kenmerkt door) de georganiseerde communicatie van niet-incidentele aard met als doel overdracht van kennis, vermeerdering van inzicht en/of aanleren van vaardigheden. Specifiek spreken we over het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaarberoepsonderwijs, hoger onderwijs, speciaal en wetenschappelijk onderwijs.
Penvoerder	Een culturele instelling die voor zichzelf, en in samenwerking met andere culturele instellingen en het onderwijs, een plan indient. De penvoerder is de aanvrager en degene met wie het Fonds voor Cultuurparticipatie de subsidierelatie aangaat. De penvoerder is daardoor volledig verantwoordelijk voor de naleving van de subsidieverplichtingen en voor de financiële en inhoudelijke subsidieverantwoording. Voor Noord-Holland is Plein C de provinciale penvoerder.
PNH	Provincie Noord-Holland. Zij matcht CmK-budget voor projecten gericht op provinciale inzet en ondersteuning. Daarnaast nodigt zij gemeenten met meer dan 90.000 inwoners uit om mee te gaan in de matching.
Potentieschool	Scholen met een bovengemiddelde schoolweging.
Projectleider	Een culturele instelling die is aangewezen door de betreffende gemeente (met minder dan 90.000 inwoners) die uitvoering geeft aan het lokale CmK-projectplan. Tussen de projectleider en Plein C is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Projectleider legt inhoudelijk en financieel verantwoording af aan Plein C.
Rijk	Stelt via het Fonds voor Cultuurparticipatie matchingsbudget beschikbaar.
Schoolwegings factor	Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekent de schoolweging van een school op basis van de volgende kenmerken: het opleidingsniveau van de ouders, het gemiddeld opleidingsniveau van alle moeders op school, het land van herkomst van de ouders, de verblijfsduur van de moeder in Nederland en/of ouders die in de schuldsanering zitten.

SAMENVATTING

Dit provinciale CmK-plan is de gezamenlijke aanvraag van 23 Noord-Hollandse gemeenten en Plein-C als provinciaal expertisecentrum en tevens penvoerder. Gezamenlijk richten we ons op de verdere versterking van cultuurdeelname in de kleine en middelgrote gemeenten. In opdracht van de provincie (PNH) is Plein-C ook verantwoordelijk voor het provinciale programma binnen CmK.

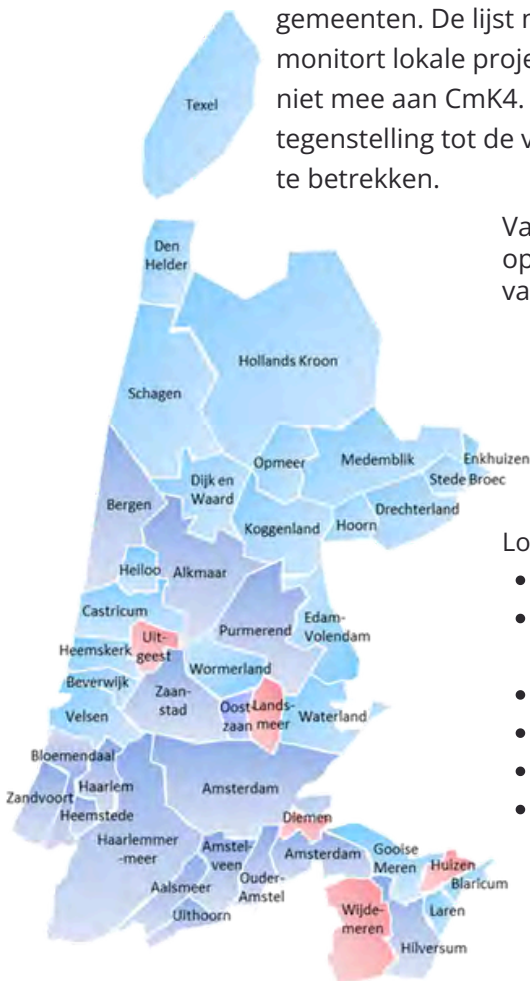
Noord-Holland bestaat in 2024 uit 44 gemeenten. Amsterdam, Alkmaar, Zaanstad, Haarlem, Haarlemmermeer, Purmerend, Amstelland en Hilversum zijn met meer dan 90.000 inwoners, zelfstandig penvoerder. De 23 gemeenten die in 2025-2028 meedoen met CmK NH stellen jaarlijks matchingsmiddelen beschikbaar. Ze vormen 15 lokale projecten, variërend van individuele gemeenten tot samenwerkingsverbanden van drie tot vier gemeenten. De lijst met lokale projectleiders staat in bijlage. Plein-C coördineert en monitort lokale projecten en voert aanvullend het provinciale plan uit. Vijf gemeenten doen niet mee aan CmK4. Hun afwegingen zijn van financiële of inhoudelijke aard. In tegenstelling tot de voorgaande CmK-periode, is er geen opdracht vanuit PNH deze scholen te betrekken.

Vanuit drie pijlers werken wij provinciaal aan overkoepelende activiteiten op het gebied van het aanjagen en duurzaam versterken van de kwaliteit van cultuureducatie door:

- Kennisdelen & netwerken
- Deskundigheidsbevordering
- Onderzoek & ontwikkeling

Lokaal en provinciaal zetten wij in op:

- Intensieve en duurzame samenwerking onderwijs- en cultuurpartners;
- Vergroten van de deskundigheid van leerkrachten, docenten en cultuurpartners;
- Integrale cultuureducatie in verbinding met andere vakken;
- Verbinden van binnen- en buitenschoolse cultuureducatie;
- Bijdragen aan kansengelijkheid door cultuureducatie;
- Aansluiten op het nieuwe curriculum 2026.

Binnen CmK richt Plein-C zich op alle partners in cultuur en onderwijs in samenwerking met (semi)overheid.

ONDERWIJS

Docenten en leerlingen in het PO, GO, VO, MBO, HBO en schoolbesturen.

CULTUREVELD

Penvoerders, projectleiders, kunstvakdocenten en (educatieafdelingen van) musea, erfgoedinstellingen, theaters, filmpartners, bibliotheken, etc.

(SEMI)OVERHEID

Provincie, gemeenten, fondsen, Raad van 12 en andere partners zoals LKCA, GKA, etc.

We onderhouden samen met de projectleiders relaties met scholen die al deelnemen en bereiken nieuwe scholen. De projectleiders dragen zorg voor het opstellen en uitvoeren van de lokale plannen. Zij zorgen ervoor dat scholen, in samenwerking met lokale cultuurpartners, hun cultuurbeleid versterken en borgen, aansluitend bij de visie van de school. In alle lokale plannen én in het provinciale plan is een aanpak kansengelijkheid opgenomen. Samenvattingen van de lokale plannen staan in de bijlage. In 2028 willen we minimaal 70% van alle scholen bereikt hebben.

Jaarbudget CmK Noord- Holland 2025- 2028

Voor het totale provinciale en lokale programma CmK-NH is jaarlijks ca. 2,6 miljoen beschikbaar. Dit bedrag is opgebouwd uit bijdragen van gemeenten, scholen, extra inkomsten gegenereerd door CmK-activiteiten van lokale projectleiders en Plein-C en de matchingsbedragen van provincie en het FCP. Als opdrachtgevers fungeren de financierende overheden: FCP namens OCW, provincie Noord-Holland en de gemeenten. Plein-C coördineert en verantwoordt als penvoerder op inhoud en financiën aan het FCP en de Provincie Noord-Holland.

Jaarlijks matchingsbudget 2025-2028:

- De 23 gemeenten leggen gezamenlijk € 684.414 in voor de 15 lokale projecten.
- Provinciale Staten Noord-Holland stellen € 750.000 beschikbaar voor het provinciale programma Plein-C.
- Het FCP matcht het verzorgingsgebied met maximaal € 980.562.

VERBINDT VERSTERKT

INLEIDING

INLEIDING

Plein-C is de provinciale partner op het gebied van cultuureducatie en -participatie en sinds 2013 penvoerder Cultuureducatie met Kwaliteit voor de kleine en middelgrote gemeenten in Noord-Holland. Met het ingaan van deze nieuwe periode maken wij ons samen met de partners uit het veld opnieuw sterk voor kwalitatieve cultuureducatie en zorgen we dat cultuurdeelname voor iedereen toegankelijk wordt en blijft. Om zo met elkaar bij te dragen aan de artistieke, creatieve ontwikkeling en welzijn van de jeugd.

DOEL STIMULERINGSUBSIDIE CULTUUREDUCATIE MET KWALITEIT

"... het duurzaam versterken van de kwaliteit van cultuureducatie, onder andere door middel van intensieve samenwerking tussen onderwijs en de culturele sector. Deze samenwerking is gebaseerd op een onderwijskundige visie op cultuureducatie, vergroot de kansengelijkheid van kinderen en jongeren en stelt de culturele ontwikkeling van de leerlingen en studenten centraal."

MAATSCHAPPELIJKE CONTEXT

We leven in een tijd van maatschappelijke en politieke onrust en staan voor grote uitdagingen met betrekking tot kansengelijkheid, welzijn en eenzaamheid onder jongeren, polarisatie, technologische ontwikkelingen en duurzaamheidsvraagstukken. Vraagstukken die iedereen raken en waar niet meteen pasklare oplossingen voor zijn. We hebben denkkracht en verbeeldingskracht nodig om ons een positieve toekomst voor te kunnen stellen en maakkracht biedt handelingsperspectieven om daarmee aan de slag te gaan. Cultuureducatie biedt bij uitstek de ruimte om hiermee te experimenteren. Plein-C wil vanuit de eigen rol en positie bijdragen aan het creëren van een toekomstbestendige generatie. Wij realiseren ons dat samenwerking tussen verschillende domeinen hierbij essentieel is en zetten daarom ook binnen cultuureducatie in op vakoverstijgend werken. We stimuleren hierin een creatieve, open en onderzoekende houding. Deze houding nemen we zelf ook aan in ons werk.

KANSENGELIJKHEID

Door kunst en cultuur in het onderwijs te verankeren als vast en vanzelfsprekend onderdeel krijgt iedere leerling de kans zich artistiek en breed te ontplooiën. Ook degenen die dit niet van huis uit meekrijgen. Daarom is het belangrijk om cultuureducatie binnen schooltijd te introduceren en te borgen, op een manier waarop alle leerlingen zich in het aanbod herkennen. Het biedt nieuwe handelingsperspectieven, combineert denken met maken en voelen met begrijpen. Het voedt nieuwsgierigheid en verbeeldingskracht. Het leert vanuit verschillende perspectieven en vanuit verschillende rollen - als maker, deelnemer en publiek - naar jezelf, de ander en de wereld te kijken.

Door grote verschillen tussen regio's is een lokale aanpak noodzakelijk. Daarnaast streven we naar brede en toegankelijke cultuurbeoefening voor iedereen. We sluiten daarvoor aan op de regionale culturele infrastructuur en hanteren een integrale aanpak voor complexe vraagstukken. De verschillen tussen Noord-Hollandse regio's zijn groot: in de rurale gebieden spelen andere uitdagingen dan in middelgrote steden als Dijk en Waard, Hoorn of Den Helder. Waar je wieg staat, bepaalt met welke uitdagingen je te maken krijgt. Dit vraagt om een lokale aanpak, daarom wordt in elke gemeente nauw samenwerkt met de regionale culturele infrastructuur.

We zetten in op artistieke, creatieve ontwikkeling en welzijn van alle jeugd.

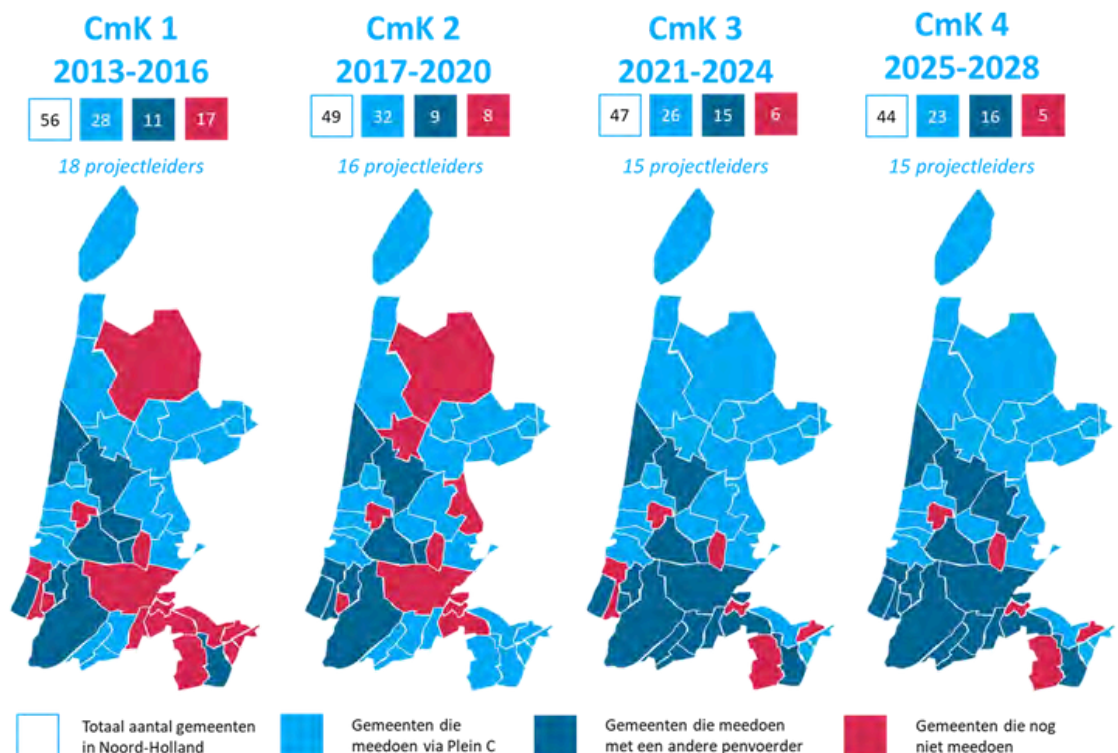
In sommige gebieden is de reisafstand tot cultuur groot. In andere gebieden is er behoefte aan hulp bij het ontwikkelen van inclusief cultuuronderwijs. We zetten ons in om in de hele provincie een rijke leefomgeving voor alle jeugd te bewerkstelligen.

SAMENVATTEND

- We zetten in op artistieke, creatieve ontwikkeling en welzijn van álle jeugd
- Door grote verschillen tussen regio's is een lokale aanpak noodzakelijk
- We zetten in op brede en toegankelijke cultuurbeoefening voor iedereen
- Er wordt aangesloten op de regionale culturele infrastructuur
- Integrale cultuureducatie in samenhang met andere vakken is essentieel voor aangaan complexe vraagstukken

VERZORGINGSGBIED

In Noord-Holland zijn 44 gemeenten met in totaal bijna 3 miljoen inwoners. 27 % van hen is jonger dan 25 jaar, en zeer waarschijnlijk schoolgaand. Circa 250.000 kinderen volgen funderend onderwijs, verdeeld over reguliere en gespecialiseerde scholen. Er is vooral in de grote steden zoals Amsterdam, Haarlem en Alkmaar een rijk cultureel leven met musea, theaters en festivals. Dit CmK-plan richt zich nadrukkelijk op de kleinere steden, de dorpen en meer rurale gebieden waar minder culturele voorzieningen zijn. Leegloop vormt soms een probleem. Cultuur helpt hiertegen door het versterken van de sociale cohesie.¹

Lokale centra voor de kunsten, bibliotheken, muziekscholen en andere culturele organisaties voeren de rol van projectleider uit. De projectleiders dragen zorg voor het opstellen en uitvoeren van de lokale plannen. Ze kennen de lokale onderwijs- en culturomgeving, hebben een netwerk van kunstvakdocenten en kennen de lokale infrastructuur.

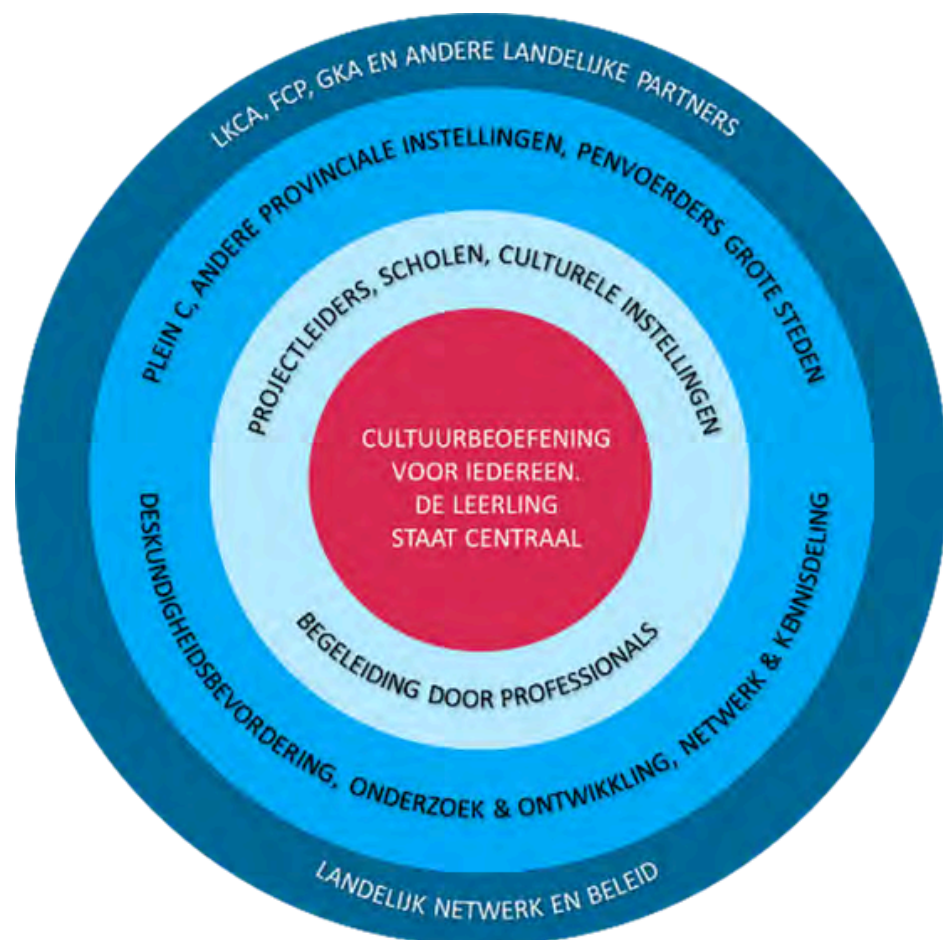
1. Bron: 'Kernboodschap en position paper Sociale Basis', Verwey-Jonker Instituut (2023)

Bron: 'Kernboodschap en position paper Sociale Basis', Verwey-Jonker Instituut (2023)

Projectleiders onderhouden nauw contact met de scholen, cultuurpartners en hun gemeente(n). Zij zorgen ervoor dat scholen, in samenwerking met lokale cultuurpartners, hun cultuurbeleid zo breed en goed mogelijk kunnen vormgeven aansluitend bij de visie van de school. Hun lokale projectplannen maken deel uit van het provinciale CmK-plan (samenvattingen in bijlage).

SAMENWERKING: TAAK- EN ROLVERDELING

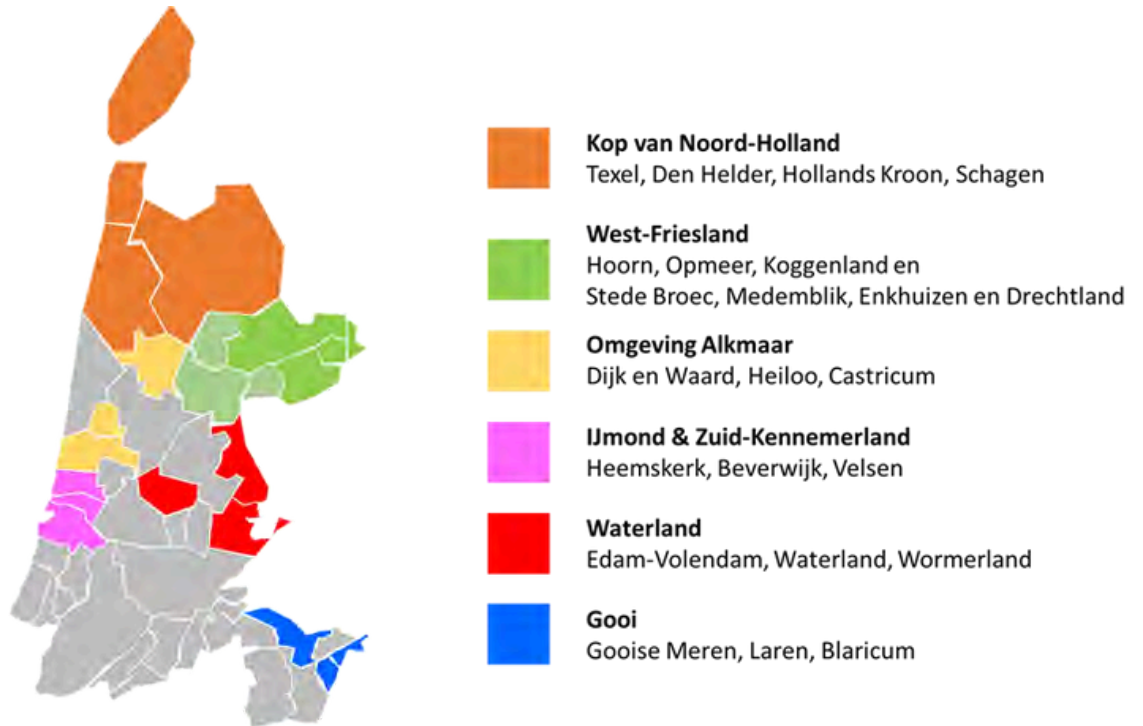
Plein-C begeleidt de lokale plannen en ondersteunt lokale CmK-projectleiders met advies, trainingen, inspiratiesessies, lokale netwerkvorming, regionale netwerkbijeenkomsten en lokale lobby. Plein-C voert de centrale coördinatie en monitoring uit en heeft zij een kassiersfunctie.

CmK-partners en -scholen kunnen gebruik maken van het aanbod van Plein-C voor deskundigheidsbevordering. We sluiten hierbij aan op de bestaande netwerken van scholen en culturele instellingen die lokaal, regionaal en provinciaal worden georganiseerd zoals ICC-netwerken, kunstvakdocentnetwerken en het educatorennetwerk.

REGIONAAL

Om aan te sluiten op de lokale behoeftes is regionale en provinciale samenwerking belangrijk. Plein-C vormt de schakel tussen deze drie overheidslagen. Op deze manier onderhouden we de netwerken en dragen we bij aan het versterken van de culturele infrastructuur.

GROTE GEMEENTEN

We werken nauw samen met de penvoerders van de Noord-Hollandse gemeenten met 90.000+ inwoners (grote gemeenten). We delen landelijk opgedane kennis en werken samen aan verschillende trainingen en bijeenkomsten en aan cultuureducatie op het mbo en hbo.

LANDELIJK

Plein-C haalt landelijk kennis op en deelt dit lokaal. En vice versa. We zijn aangesloten bij landelijke netwerken zoals LPKC, SOCP, vakgroep erfoededucatie, plg go, netwerk vo en plg mbo. Interprovinciale uitwisseling vindt plaats met een landelijk dekkend netwerk van ondersteuningsorganisaties voor de cultuursector via 12 provinciale organisaties, die onderlinge nuanceverschillen in opdracht hebben maar op hoofdlijnen dezelfde doelen nastreven. Waar mogelijk werken we samen met partners als de Gelijke Kansen Alliantie, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Méér Muziek in de Klas en CJP. We zoeken de samenhang met andere regelingen. Met name op het gebied van het gespecialiseerd onderwijs, kansen-gelijkheid en het mbo krijgen we landelijke erkenning voor onze voortrekkersrol.

STAND VAN ZAKEN IN NOORD - HOLLAND

EEN REFLECTIE

We hebben in het afgelopen jaren diverse (tussentijdse) evaluaties uitgevoerd met lokale projectleiders, deelnemers aan onze programma's, trainingen en visietrajecten. Daarnaast hebben we in 2022 het onderzoek de Stand van Zaken CmK-NH² laten uitvoeren door onderzoeksbureau Claudia de Graauw, bestaand uit interviews en enquêtes onder gemeenten, scholen en projectleiders. Ook heeft de Universiteit van Amsterdam in 2022 a.d.h.v. monitoringsinstrument Evi een onderzoek uitgevoerd naar in hoeverre de doelen op het gebied van visie, deskundigheid, programma en samenwerking door deelnemende scholen zijn behaald. We monitoren in CmK3 de borging van cultuureducatie aan de hand van zes factoren, gebaseerd op onze definitie van kwalitatief cultuuronderwijs:

2. [stand-van-zaken-cultuureducatie-noord-holland-2023-onderzoeksrapport-definitief.pdf \(pleinc.nl\)](#)

- Visie en beleid op cultuureducatie
- Deskundig team met een cultuurcoördinator
- Schoolprogramma waarin cultuur voor de leerlingen een herkenbare en structurele plek heeft
- Divers aanbod met verschillende disciplines dat aansluit op de belevingswereld van de leerlingen die helpen hun culturele bewustzijn te vergroten
- Goede samenwerking met de culturele omgeving
- Randvoorwaarden als voldoende tijd, bestuurlijk draagvlak en budget

Integrale cultuureducatie in verbinding met andere vakken en het verbinden van binnen- en buitenschools dragen daar aan bij. Alle CmK-activiteiten staan ten dienste van de bovenstaande factoren.

TWEE SPOREN: BRENGEN EN BORGEN CULTUUREDUCATIE

Binnen CmK maken wij bij de scholen waarmee wordt samengewerkt, onderscheid tussen twee sporen. Spoor 1 scholen namen al eerder deel aan CmK. Voor spoor 2 scholen is CmK-deelname nieuw.

SPOOR 1: BORGEN EN VERSTERKEN GOEDE CULTUUREDUCATIE

In ons verzorgingsgebied zijn in CmK3 402 po en 37 go scholen (377 in de participerende gemeentes en 60 in de niet deelnemende gemeenten). 227 scholen deden ook in CmK 2 mee. Ons doel voor CmK3 was om 94% van deze spoor 1 scholen te behouden. Dit percentage is op moment van meten – we hebben de rapportages t/m 2023 verwerkt, 66%. De scholen die na CmK2 niet meer meededen, gaven aan dat deelname een te grote tijdsinvestering vraagt en dat er andere prioriteiten waren zoals taal- en rekenachterstanden.

De projectleiders vergroten het draagvlak binnen de deelnemende scholen door geregeld persoonlijk contact, visieontwikkeling en borging aan de hand van kortere visietrajecten en door maatwerk te bieden middels co-teaching trajecten in de klas onder schooltijd om alle leerkrachten te bereiken en de samenwerking met de culturele omgeving te intensiveren.

SPOOR 2: BEREIK VERGROTEN / NIEUWE SCHOLEN

Het doel was om 114 nieuwe scholen te bereiken. Er zijn in 2021, 2022 en 2023 in totaal 239 nieuwe CmK-scholen bijgekomen. Een hoger percentage dan verwacht. Vaak wordt genoemd dat het bereik en deelname onder eerder niet-deelnemende scholen is vergroot door het delen van good practices en het laten aansluiten van die scholen bij het bestaande netwerk. Alle projectleiders gaan minimaal 1x per jaar een gesprek aan met nog niet deelnemende scholen.

De toename in CmK3 compenseert de vermindering van het aantal scholen uit spoor 1. Er zijn meer scholen die afhaken dan verwacht. Daarentegen bereiken we wel meer nieuwe scholen dan vooraf beoogd. Het totale aantal bereikte scholen in 2023 is 375 en dat is meer dan de 327 scholen die we hoopten te bereiken. Nog niet al deze scholen hebben een actueel cultuurbeleidsplan of opgeleide ICC'er, dat komt onder andere door de eerdergenoemde tijdsdruk.

Daarnaast kiezen scholen steeds vaker voor inhuur van een vakleerkracht dan om eigen leraren uit te rusten voor de kunstvakken. Dat heeft niet alleen te maken met eerdergenoemd tijdgebrek, maar ook met de onderkenning dat het een vak apart is en specifieke deskundigheid vereist. CmK heeft ons geleerd dat het zaak is dat de groepsleerkracht en vakleerkracht samen optrekken voor consolidering van cultuureducatie. De groepsleerkracht moet weten wat de waarde van kunst en cultuur is en daar een visie op hebben, maar hoeft het niet altijd uit te voeren. Een vakleerkracht moet zich onderdeel van het schoolteam voelen en aan kunnen sluiten bij de thema's en doelen van de school. Om cultuureducatie te borgen en leraren te helpen om regisseur te zijn op hun school, is naast ondersteuning op de scholen ook kennis over cultuureducatie op opleidingen als de pabo's nodig.

SCHOLEN DIE NOG NIET DEELNEMEN

We hebben nog niet alle scholen bereikt, de meest genoemde oorzaak is de hoge werkdruk die scholen ervaren. In CmK3 werd voornamelijk ingezet op deskundigheidsbevordering door teamtrainingen en co-teachingstrajecten. Dit doet een groot beroep op de tijd van een leerkrachtenteam. Uit gesprekken met scholen blijkt dat er behoefte is aan laagdrempelige manieren om aan kwaliteitsverbetering en deskundigheidsbevordering te werken. In CmK4 worden alle scholen in de deelnemende gemeenten opnieuw benaderd en waar mogelijk betrokken.

SCHOLEN IN NIET-DEELNEMENDE GEMEENTEN

In het kader van kansengelijkheid hebben we in CmK3 in opdracht van de provincie scholen uit niet-deelnemende gemeenten betrokken door hen deel te laten nemen aan de ICC-training en deskundigheidsbevordering. Bloemendaal sluit in CmK4 aan bij Haarlem, de overige gemeenten hebben aangegeven ook in CmK4 niet deel te nemen.

NIEUWE DOELGROEPEN CMK3

Binnen CmK3 is een provinciaal netwerk voor het vo opgezet. De eerste 11 middelbare scholen zijn als CmK-school aangehaakt, waarvan 3 vmbo-scholen. Een van de CmK3-doelstellingen was de verbinding tussen po-vo. Uit het onderzoek van Claudia de Graauw blijkt dat de doorstroom van po-vo als ingewikkeld wordt ervaren en een lage prioriteit heeft bij scholen (slechts 1% vindt dit een belangrijk speerpunt). Deze doelstelling is in CmK4 dan ook vervallen. In CmK3 lag de focus binnen het vo op het vmbo. We zien dat er met name binnen het vmbo, pro en vso weinig aandacht is voor cultuuronderwijs. Terwijl zij hier meer dan gemiddeld baat bij hebben.³ Tegelijkertijd zijn er ook 'reguliere' vo-scholen waar te weinig aandacht is voor cultuur. Op het mbo is er geen algemeen kunstvak en is er vaak geen cultuurcoördinator, dat vraagt om een aanpak die verschilt per instelling, vestiging en opleiding. Binnen CmK3 is er contact gelegd met alle grote mbo-instellingen in Noord-Holland en is er een aantal eerste (kleinschalige) samenwerkingen gestart.

SAMENWERKING MET HOGER ONDERWIJS

In CmK3 is samengewerkt met PABO Haarlem in een programma voor 1e, 2e en 3e jaars. In projectwerken gingen de studenten aan de slag met verschillende disciplines. Ze ervoeren zelf wat de meerwaarde van cultuur voor de leerling is en leerden toepassingen te bedenken voor hun toekomstige beroepspraktijk. I.s.m. Marnix Academie is de Opleiding Cultuurbegeleider gegeven. Hiervan zijn 11 cultuurbegeleiders afgestudeerd.

3. Van Heusden, B. (2015). Arts education 'After the end of art'. In B. van Heusden, & P. Gielen (Reds.), Arts education beyond Art. Teaching in times of change (pp. 153-168). Valiz.

DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

We startten CmK3 met stevige ambities voor de **interne cultuurcoördinatoren** (ICC'er). De ICC-opleiding van 7 dagdelen is doorontwikkeld naar een training van 3 volledige dagen. We hebben de training uitgebreid met masterclasses kansengelijkheid en er is meer aandacht voor het informeren van de schooldirecties en het betrekken van de schoolteams. Cultuurcoördinatoren geven aan behoefte te hebben aan een opfriscursus. In 2023 is de eerste ICC-training voor het vo gegeven. De ontwikkeling van de ICC mbo-training is in 2024 gestart. Naast deze trainingen zagen we een toenemende vraag naar trainingen op het gebied van go, vo en mbo, het opleiden van nieuwe kunstvakdocenten en op het gebied van inclusief onderwijs.

KENNISDELING EN NETWERKVORMING

Onze doelstelling is het onderwijs te **inspireren, informeren en cultuureducatie te stimuleren**. Sinds CmK1 maken we Prikkel, een magazine voor cultuureducatie op de basisscholen. In CmK3 zijn tien edities gemaakt i.s.m. Kunst Centraal. We hebben onderzoek gedaan onder de doelgroep. Hoewel leerkrachten aangeven het blad te waarderen, wordt het magazine weinig gelezen of gebruikt in de lessen. Het rendement weegt niet op tegen de hoge productiekosten. Eind CmK3 stopt Prikkel. Inzichten, tips en interviews zullen we in andere (online) publicaties delen.

Jaarlijks organiseerden we **netwerkbijeenkomsten en symposia** om opgedane kennis en ervaring structureel beschikbaar te maken en deskundigheid te bevorderen. Voor het vergroten van draagvlak zijn ook lokale en regionale **stuurgroepbijeenkomsten** van belang. We namen ons in CmK3 voor om dit in alle regio's te laten plaatsvinden, en dat is gelukt. Stuurgroepen bestaan uit vertegenwoordigers van de scholen, de lokale projectleider, de beleidsambtenaar en de adviseur van Plein-C. Er is ook een provinciale stuurgroep opgezet, om partners uit het veld op hoofdlijnen mee te laten praten over de keuzes die gemaakt worden.

ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Als opvolger van het programma DCL op Maat en om cultuurbeleid structureel op de agenda te zetten en te monitoren, is het programma **Evi** in CmK3 geïntroduceerd. Evi heeft flinke opstartproblemen gekend en lang niet alle scholen zijn enthousiast over het programma. Projectleiders hebben hard gewerkt om samen met de scholen Evi in te vullen en het programma te gebruiken als 'praatpapier' met de school bij het borgen van cultuuronderwijs. De aanbevelingen die uit ons onderzoek volgden, gebruikten we om - samen met het LKCA - Evi tot een gebruiksvriendelijker monitorinstrument te maken, waar de school en de lokale projectleider meer profijt van hebben. De nieuwe Evi introduceren we in 2025.

Het aantal cultuurpartners waarmee wordt samengewerkt is gegroeid van 301 in 2021 naar 619 in 2023. Veel instellingen zijn afhankelijk van vrijwilligers en er is vaak beperkte kennis van en zicht op de scholen in hun regio. Daarnaast ontbreekt kennis over specifieke doelgroepen binnen het onderwijs (go en mbo).

4. https://pleinc.nl/media/vdej2c0l/evi-rapport-22-plein-c_webversie.pdf

Binnen het gespecialiseerd onderwijs (voorheen speciaal onderwijs) initieerden we een **pilot** duurzame samenwerking, waarin onderwijs- en cultuurprofessionals inzetten op verankering van cultuureducatie. Daarnaast is de pilot Kansengelijkheid uitgevoerd. De uitkomsten van deze pilots zijn verwerkt in een publicatie.

KANSENGELIJKHEID

Van de 198 potentiescholen in het verzorgingsgebied van CmK3 is 67% bereikt. In het algemeen wordt op scholen met een hoge schoolweging veel tijd besteed aan de kernvakken. Cultuureducatie heeft een bewezen effect op de algemene leeropbrengsten door o.a. de ontwikkeling van de metacognitieve vaardigheden. Daarom is cultuureducatie juist belangrijk op deze scholen. Uit gesprekken met ICC'ers blijkt dat er onder directies en besturen over het algemeen te weinig kennis is over hoe cultuuronderwijs bijdraagt aan het brede welzijn en de cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren. In CmK3 hebben wij hen hierover geïnformeerd via regionale bijeenkomsten.

In 2024 publiceerde Plein C een uitgave kansengelijkheid. Hierin werden verschillende interventies uitgewerkt waarbij cultuureducatie kansengelijkheid versterkt. Deze publicatie kwam voort uit een succesvolle pilot waaraan 5 scholen, 5 culturele instellingen, 32 klassen, 700 leerlingen en 70 leerkrachten deelnamen.

ANALYSE LOKALE PROJECTPLANNEN

STERK

- Inmiddels 12 jaar ervaring met regeling, en 12 jaar historie in werkveld. Er is al veel opgebouwd
- Als de projectleider zichtbaar is en initiatieven neemt, kan er veel bereikt worden.
- Uitbreiding werkveld naar vo en mbo
- Waarde van cultuureducatie (door vakdocenten) wordt gezien
- Toenemende aandacht voor persoonsvorming van kinderen en jongeren / Steeds meer aandacht en onderzoek over de positieve bijdrage van cultuureducatie op de ontwikkeling van kinderen (die ook ten goede komt aan de zaakvakken)
- Lokale netwerken zijn over het algemeen goed gevormd (ICC / Schoolbestuur / Lokale politiek)

KANSEN

- Gemeentes meer en meer helder beleid t.a.v. Kunst en Cultuur
- Weerbaarheid jeugd vergoten met kunstenaarsmind / omgaan met onverwachte situaties en trainen van veerkracht
- Culturele klimaat voor makers lijkt levendiger dan ooit tevoren
- Verbinding binnenscholen / buitenscholen / hybride onderwijstijd
- Samenwerking tussen culturele organisaties in diverse (aangrenzende) gemeenten
- Co-teaching kan borging te versterken
- Vakdocenten inzetten tegen tekort aan leraren
- Vakoverstijgend werken om inbedding te versterken
- Thematisch en groep doorbrekend werken i.h.k.v. 21 - eeuwse vaardigheden
- Het nieuwe curriculum 2026
- Wettelijke verankering cultuureducatie?
- Professionaliseren culturele organisatie, bijvoorbeeld in HR beleid (onboarding nieuwe medewerkers)
- Meer de impact van cultuurdeelname kenbaar maken (ook rol Plein C) adhv onderzoek en cijfers ivm (onder meer) dragvlak
- Scholen lijken meer budget vrij te willen maken voor vakdocenten (Maar: tijdelijk NPO geld)
- Nieuwe samenwerking met GO / VMBO/ MBO
- Aanbod kunstvakdocenten vergroten, bijvoorbeeld via MBO's?
- Burgerschap heeft de aandacht / vak waar cultuur een logisch onderdeel van is
- Meer aandacht voor kwetsbaarheid jeugd. Weerbaarheid jongeren kan geholpen worden met cultuurdeelname
- Rol cultuur coaches oppakken / verstevigen
- IKC's in opkomst, kans om daar met verschillende domeinen samen te werken

ZWAK

- Sterk afhankelijk van tijd en kwaliteit van projectleider. Verloop, wisselingen, uitval door ziekte zorgt voor stappen achteruit.
- Meedenken met scholen is arbeidsintensief
- Projectleiders hebben nog niet altijd de vaardigheden die nodig zijn, ook m.b.t. overall visie of strategisch plan, financiële planning en budgetbewaking. Ook lange termijn denken is nog geen vanzelfsprekendheid, wel 'doen wat we al deden'.
- EVI: programma is niet gebruiksvriendelijk en niet duidelijk wat een school eraan zou kunnen hebben.
- Rol projectleider is niet altijd even groot. Soms meer een gesprekspartner aan de zijlijn dan een aanjager
- Vervoersproblematiek, met name in regio's waar letterlijk een afstand tot culturele organisaties is
- Participatie voor scholen is nog heel vrijblijvend
- Cultuurcoaches nog niet in beeld

BEDREIGINGEN

- Leraren tekort / werkdruk onderwijs / gebrek aan draagkracht
- Door gebrek aan tijd ook draagvlak voor deskundigheidbevordering op scholen laag
- Scholen willen veelal een leuk uitje, niet per se cultuureducatie
- Jeugd is kwetsbaar, eenzaam en depressief vanwege maatschappelijk druk en onzekere wereld
- Te weinig kunstvak docenten in de basisscholen, en de tarieven voor deze docenten zijn flink gestegen
- CmK gelden zijn belangrijkste financieringsbron voor cultuuronderwijs op scholen, en de regeling is tijdelijk
- Verankering cultuurbeleid in de scholen is lastig / ook door de vele wisselingen van schooldirecties en docenten
- Sterke focus op basisvakken in het onderwijs en weinig tijd en budget voor activiteiten
- Vakdocent voelt zich geen onderdeel van schoolteam maar vaak ook geen onderdeel van team kunstencentrum
- Afnemende ouderbetrokkenheid
- Digitalisering van de samenleving heeft (negatieve) invloed op motorische ontwikkeling jeugd
- Aangekondigde bezuinigingen van de gemeentes in 2026 en 2027 (ravijnjaar)
- Scholen presteren ondermaats, leerlingen lopen meer en meer achterstanden op (taal en rekenen) Landelijke aanpak op kernvakken. Focus scholen op hoge kwalificatie / opbrengstgericht onderwijs.
- Onduidelijkheid over budgetten voor cultuuronderwijs op scholen
- Uurtarieven (Fair Pay) aanbieders zijn sterk toegenomen, budgetten van de scholen zijn min of meer gelijk gebleven.

CMK4 NOORD- HOLLAND

PLANNEN 2025 - 2028

De komende jaren werken we met onderstaande (sub)doelgroepen. Voor deze doelgroepen worden activiteiten georganiseerd die bijdragen aan een duurzame kwaliteitsverbetering en kansengelijkheid. De projectleiders zijn eerste aanspreekpunt voor het funderend onderwijs, Plein-C voor het hbo en mbo. Alle onderwijsdoelgroepen worden tevens begeleid bij de curriculumherziening in 2026.

Binnen de lokale projectplannen wordt er gewerkt binnen twee sporen

SPOOR 1: BORGEN EN VERSTERKEN - GOED CULTUURONDERWIJS

De projectleiders bespreken met de bestaande CmK-scholen wat zij in CmK4 kunnen en willen oppakken, waarbij nadrukkelijk gekeken wordt naar het thema kansengelijkheid. Op de spoor 1-scholen willen wij de onderstaande meetbare resultaten behalen om cultuureducatie te borgen en een volgende stap te zetten in kwaliteitsverbetering en deskundigheidsbevordering.

SPOOR 2: BEREIK VERGROTEN - VOOR ALLE KINDEREN

Om de drempel te verlagen wordt nieuwe scholen in CmK4 de mogelijkheid geboden om ook op andere manieren aan duurzame kwaliteitsverbetering en deskundigheidsbevordering te werken. Bijvoorbeeld door workshops door een kunstvakdocent met deelname van de leerkracht of teamtrainingen.

In 2028 zijn door de projectleiders en Plein-C samen onderstaande doelen behaald voor de scholen in spoor 1 en 2:

- 330 go-, vo- en po-scholen nemen structureel deel aan CmK (zij hebben een visie op cultuureducatie, een opgeleide cultuurcoördinator aanwezig of een die de opleiding binnen twee jaar zal volgen);
- 70% go-, vo- en po-scholen hebben Evi ten minste 1x ingevuld;
- 50% van de go-,vo-, po- en mbo-schoolbesturen is bij een regionale bijeenkomst aanwezig geweest en is zijn alle onderzoeken met besturen en directies gedeeld;
- Alle go-, vo- en po-scholen zijn geïnformeerd over CmK, de curriculumherziening én over hoe cultuuronderwijs kan bijdragen aan kansengelijkheid;
- Alle go-, vo-, po- en mbo-scholen tenminste 1x per jaar uitgenodigd voor lokale, regionale en provinciale bijeenkomsten en trainingen/scholingsdagen.

DOELSTELLINGEN: (NOG) NIET DEELNEMENDE SCHOLEN

Scholen die een hoge drempel ervaren in de tijdsinvestering die CmK met zich meebrengt zijn veelal scholen met hoge schoolweging. Terwijl juist leerlingen op deze scholen baat hebben van cultuureducatie: cultuuronderwijs is een belangrijke gelijkmaker, zo blijkt uit recent gebundeld literatuuronderzoek⁶ van Mark Mieras. Daarom wil Plein-C zorgen dat álle scholen, ook als zij (nog) niet de tijdsinvestering kunnen doen, laagdrempelig kunnen deelnemen aan CmK-activiteiten zoals inspiratiesessies en trainingen.

Resultaten 2028 niet- deelnemende scholen

- Alle niet CmK-scholen zijn benaderd en geïnformeerd over CmK;
- Alle niet CmK-scholen hebben de mogelijkheid gehad om deel te nemen aan een cultuurcoördinatortraining en uitgenodigd voor lokale netwerkbijeenkomsten.

FACULTATIEVE DOELSTELLINGEN

Voor 10 van de 15 lokale projectplannen geldt de facultatieve doelstelling om in te zetten op integrale cultuureducatie in verbinding met andere vakken. We zien nu al dat de maatschappelijke vraagstukken zo complex zijn dat er domeinoverstijgend gewerkt moet worden. Daarom is het belangrijk de nieuwe generatie klaar te stomen in vakoverstijgende projecten waarbinnen creativiteit, innovatie en experiment centraal staan. Dat gebeurt lokaal onder andere door co-teachingstrajecten, visiebegeleiding en vakoverstijgende projecten en provinciaal in trainingen en netwerkbijeenkomsten.

Integrale cultuureducatie in verbinding met andere vakken

In het kader van kansengelijkheid is in 9 van de 15 lokale projectplannen de doelstelling verbinden binnen- en buitenschools cultuuraanbod meegenomen.

Er wordt lokaal gekeken naar samenwerking met culturele partners die als rolmodel kunnen fungeren en er is in gebieden met een schrale culturele infrastructuur aandacht voor het betrekken van verenigingen. Provinciaal is er de wens een actief netwerk op te zetten waarin cultuurcoaches en lokale projectleiders elkaar ontmoeten en wordt de verbinding binnen- en buitenschools geagendeerd in trainingen en netwerkbijeenkomsten.

Verbinding binnen- en buitenschools

6. [Mark Mieras](#) | [Wat onderzoek ons leert over muziek op school](#)

DOELGROEPEN

PRIMAIR ONDERWIJS (PO)

De focus binnen het po ligt in CmK4 op:

- Kwaliteitsverbetering van het lokale cultuuronderwijs;
- Kansengelijkheid vergroten op een manier die passend is bij de lokale situatie;
- Versterken centrale rol van ICC'ers binnen het cultuuronderwijs.

Draagvlak binnen de school is een belangrijk thema in de ICC-training. Om de gecertificeerde ICC'er te blijven informeren en betrekken wordt aanbod ontwikkeld en in netwerken gedeeld. Lokaal en provinciaal worden inspirerende activiteiten georganiseerd. Hierbinnen wordt aangesloten op de actualiteit en *good practices* gedeeld o.a. op het gebied van ouderbetrokkenheid, vakintegratie en verbinding binnen- en buitenschools.

Resultaten 2028 Primair onderwijs

- 160 nieuwe ICC'ers opgeleid;
- 150 ICC'ers hebben een ICC-opfrustraining gevolgd;
- Er zijn 200 ICC'ers getraind via trainingen en masterclasses met als thema: curriculumherziening, cultuureducatie in verbinding met andere vakken, verbinding binnen- & buitenschools en procesgerichte didactiek;
- 100 CmK-scholen hebben een training gevolgd op het gebied van curriculumherziening, kansengelijkheid of andere actuele thema's;
- 100% van de CmK-scholen heeft structureel contact met tenminste 1 culturele samenwerkingspartner in de directe omgeving;
- Alle spoor 1-scholen hebben nagedacht over hoe ouders betrokken kunnen worden bij hun cultuuronderwijs.

	Totaal aantal scholen	Beoogd spoor 1	Beoogd spoor 2
<i>Verzorgingsgebied (projectleiders)</i>	351 (waarvan 25 so)	250	5
<i>Niet-deelnemende gemeenten</i>	39 (waarvan 3 so)	0	0

GESPECIALISEERD ONDERWIJS (GO)

Cultuuronderwijs binnen het go vraagt om andere projecten, trainingen en activiteiten dan het reguliere (basis)onderwijs. De doelgroepen binnen het go zijn ook weer divers. Dat vraagt om maatwerk. De uitkomsten van de pilot uit 2023 maken zichtbaar hoeveel impact cultuureducatie op deze doelgroep kan hebben. Deelnemende scholen ontdekten talenten en mogelijkheden van hun leerlingen, die tot dan toe niet aan bod kwamen. In CmK4 worden de succesvolle projecten uitgewerkt in een vervolgtraject. Zo wordt samen met go-scholen een format voor een eindmusical ontwikkeld, waar alle go-scholen gebruik van kunnen maken.

Resultaten 2028 Gespecialiseerd onderwijs

- Jaarlijks is er één live en één online bijeenkomst op provinciaal niveau over relevante thema's;
- Jaarlijkse hebben teamtrainingen, co-teachingstrajecten en/of begeleidingstrajecten plaatsgevonden op thema's als inclusief onderwijs, versterken leerecosysteem, verbinden binnen-buitenschools;
- Alle go-scholen zijn geïnformeerd, met de 75% van hen wordt samengewerkt
- Lokale cultuuraanbieders en het go weten elkaar beter te vinden: het netwerk is uitgebouwd en versterkt.

VOORTGEZET ONDERWIJS EN VMBO, PRAKTIJKONDERWIJS (PRO) EN VSO

Onze focus ligt op het uitbouwen van het vo-netwerk, zowel lokaal als provinciaal. Er vindt regionaal en provinciaal uitwisseling plaats en er komt een netwerk voor gecertificeerde cultuurcoördinatoren.

We versterken en vergroten de rol van cultuur binnen de vmbo-scholen met een pilot Innovatief Ontwerp. Deze vakoverstijgende pilot brengt inspirerende cultuureducatieve voorbeelden voort. Het uitgangspunt is dat activiteiten - naast CKV en de (vaak facultatieve) kunstvakken- ook aansluiten bij andere vakken en projecten én bij de visie van de school. Om bestuurlijk draagvlak te creëren worden cultuurcoördinatoren getraind in het vergroten draagvlak op hun school. Op CmK-scholen worden deskundigheidsbevordering en teamtrainingen aangeboden, waaronder de cultuurcoördinatorentraining. Aanvullend wordt met spoor 1 scholen extra ingezet op borging en op mogelijke verbinding binnen-buitenschools.

Resultaten 2028 Voortgezet onderwijs

- Jaarlijkse hebben teamtrainingen, co-teachingstrajecten en begeleidingstrajecten plaatsgevonden, waaraan (minimaal) 25 vmbo-scholen deelnamen;
- Jaarlijks vindt er één provinciale netwerkbijeenkomst plaats, 50% van de vo-scholen is hierbij aanwezig;
- Jaarlijks vindt er één online kennisdelingssessie plaats over o.a. de curriculumherziening, integrale cultuureducatie in samenhang en kansgelijkheid;
- Alle vo-scholen zijn geïnformeerd over de nieuwe examens en curriculumherziening
- Tenminste 25 CC-VO'ers zijn opgeleid;
- Pilot Innovatief Ontwerp is uitgevoerd.

	Totaal aantal scholen	Beoogd spoor 1	Beoogd spoor 2
<i>Verzorgingsgebied (projectleiders)</i>	76 (waarvan 9 vso en 23 vmbo)	8 (waarvan 1 vmbo)	22 (waarvan 8 vmbo)
<i>Niet-deelnemende gemeenten</i>	3 (waarvan 1 vso)	0	0

MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS

Met cultuur in aanraking komen helpt mbo-studenten hun plek in de maatschappij te vinden en in te nemen. We zetten zowel in op het bereiken van de mbo-opleidingen als op deskundigheidsbevordering van de culturele sector zodat zij deze doelgroep kunnen ontvangen.

Samen met MOCCA en het LKCA is Plein-C ontwikkelaar en trainer van de CC mbo waarin cultuurcoördinatoren in het mbo worden opgeleid. Scholen die geen CC mbo volgen, kunnen op maat begeleid worden bij het schrijven van een cultuurvisie, opstellen van een leerlijn of organiseren van een teamtraining of cultuurdag. Vakintegratie staat in het mbo centraal, met Burgerschap, Loopbaanoriëntatie, de generieke vakken of de beroepsrichting.

Door samen te werken met de opleidingen **Pedagogisch Medewerker** en **Onderwijs Assistent (Kind&Educatie)**, creëren we kansen om toekomstig klassenassistenten in aanraking te laten komen met cultuureducatie.

Met de **mbo-kunstvakopleidingen** in Haarlem (NOVA) en Amsterdam (ROCvA) verkennen we of het keuzedeel 'Ondernemer Educatie, Dans, Acteren, Zang' (OEDAZ) wordt aangeboden en hoe Plein-C hierin kan ondersteunen.

Resultaten 2028 Middelbaar beroeps- onderwijs

- Plein-C heeft een actueel beeld van de stand van zaken van cultuureducatie binnen het mbo, er is contact met alle mbo-instellingen over de stand van zaken cultuuronderwijs o.a. door gesprekken met directies en burgerschapscoördinatoren;
- Er zijn 5 begeleidingstrajecten gestart met mbo's, in samenwerking met penvoerders en projectleiders, waarbij samenhang met andere vakken centraal staat. De uitkomsten hiervan worden landelijk gedeeld;
- 10 docenten hebben deelgenomen aan een deskundigheidsbevorderingstraject;
- Met diverse artiestopleidingen is gekeken of/hoe zij het keuzedeel OEDAZ aanbieden;
- 15 CC mbo'ers zijn opgeleid;
- Er is een provinciaal netwerk voor het mbo.

HOGER BEROEPSONDERWIJS (HBO)

Als de docenten van de toekomst een sterke basis hebben, komt dit het (toekomstig) cultuuronderwijs ten goede. In CmK4 wordt de samenwerking met pabo-INHOLLAND voortgezet. Er is de intentie uitgesproken om tot een gezamenlijke aanpak te komen om cultuuronderwijs een vaste plek in hun curriculum te geven. Hierbij is ook aandacht voor de curriculumherziening.

Op de **kunstvakdocentopleidingen** is vaak nog weinig kennis over de rol van de cultuurcoördinator, vakintegratie, kansengelijkheid en werken in gebieden met een cultuurarme infrastructuur, waar vaak een groot tekort is aan kunstvakdocenten. In CmK4 leggen we contact met deze opleidingen en onderzoeken we de mogelijkheid een module te ontwikkelen voor hun studenten.

Voor ICC'ers die meer verdieping willen én regionale ambassadeurs willen zijn, bieden wij samen met de Marnix Academie Utrecht de **Post-hbo opleiding Cultuurbegeleider** aan. Met diverse **opleidingen op hbo-niveau** (Vakspecialist Drama, lerarenopleidingen Geschiedenis, Filosofie, Aardrijkskunde en Maatschappijleer en Cultureel Erfgoed) gaat Plein-C in gesprek over de inhoud van het programma. De focus ligt op vakintegratie, o.a. met het vak burgerschap.

**Resultaten 2028
Hoger beroeps-
onderwijs**

- Met pabo-INHOLLAND is een jaarlijks terugkerend programma passend binnen het nieuwe curriculum ontwikkeld;
- Er is met opleidingen op zowel mbo- als hbo niveau samengewerkt aan deskundigheidsbevordering van de leerlingen op het gebied van cultuureducatie;
- Jaarlijks volgen studenten Vakspecialisatie Drama een workshop culturele omgeving & vakintegratie;
- Kunstvakdocentstudenten worden tijdens hun opleiding getraind in vakintegratie, cultureel leerecosysteem en de rol van de cultuurcoördinator;
- Er is tweemaal de opleiding Cultuurbegeleider aangeboden i.s.m. Marnix Academie.

CULTUURPARTNERS

Een goede, gevarieerde culturele omgeving is van groot belang voor de scholen. Culturele organisaties die met voor hen nieuwe doelgroepen en kansengelijkheid aan de slag gaan, bieden we trainingen en begeleiding op maat. Alle organisaties bieden we een masterclass over de curriculumherziening. Daarnaast breiden we het educatorennetwerk uit om de culturele infrastructuur te bevorderen. Daarmee beogen de borging van cultuureducatie te vergroten.

Er is een landelijk tekort aan gekwalificeerde kunstvakdocenten en dat belemmert de scholen bij de uitvoer van hun cultuurbeleid. We zetten de komende jaren verder in op uitbreiding en versteviging van het netwerk van de kunstvakdocenten en het opleiden van kunstenaars die voor de klas willen staan, op hbo en mbo-niveau.

Resultaten 2028 Cultuurpartners

- Alle CmK-cultuurpartners zijn geïnformeerd over de curriculumherziening binnen het leergebied Kunst en Cultuur;
- Alle cultuurpartners worden tenminste één keer per jaar uitgenodigd voor lokale, regionale en provinciale bijeenkomsten;
- Jaarlijks is er tenminste één live-bijeenkomst en één online-bijeenkomst georganiseerd voor het educatorennetwerk waarbij tenminste 25 educatoren zijn aangesloten, waaronder ook educatiemedewerkers van theaters, podia en filmhuizen;
- Elke school heeft structureel contact met tenminste 1 culturele samenwerkingspartner in de directe omgeving;
- Er zijn 3 masterclasses en/of trainingen vanuit een actueel thema ontwikkeld voor cultuurpartners;
- 10 cultuurpartners zijn getraind in werken met 'nieuwe' doelgroepen (so, v(mb)o en mbo), integraal cultuuronderwijs, curriculumherziening, digitale geletterdheid, diversiteit & inclusie, burgerschap en/of creatief proces.
- Er zijn 24 kunstenaars opgeleid met de training 'Voor de klas in het po';
- Alle bij CmK-betrokken kunstvakdocenten zijn ten minste één keer per jaar uitgenodigd voor lokale, regionale en provinciale bijeenkomsten;
- Jaarlijks worden 2 trainingen voor kunstvakdocenten georganiseerd wisselend rond diversiteit & inclusie, het nieuwe curriculum, burgerschap, digitale geletterdheid, creatief proces, vakintegratie.

KUNSTVAKDOCENTEN

Er is een landelijk tekort aan gekwalificeerde kunstvakdocenten en dat belemmert de scholen bij de uitvoer van hun cultuurbeleid. We zetten de komende jaren verder in op uitbreiding en versteviging van het netwerk van de kunstvakdocenten en het opleiden van kunstenaars die voor de klas willen staan, op hbo en mbo-niveau.

Resultaten 2028 Kunstvak- docenten

- Er zijn 24 kunstenaars opgeleid met de training 'Voor de klas in het po';
- Alle bij CmK-betrokken kunstvakdocenten zijn ten minste één keer per jaar uitgenodigd voor lokale, regionale en provinciale bijeenkomsten;
- Jaarlijks worden 2 trainingen voor kunstvakdocenten georganiseerd wisselend rond diversiteit & inclusie, het nieuwe curriculum, burgerschap, digitale geletterdheid, creatief proces, vakintegratie.

BESTUREN, DIRECTIES, GEMEENTEN EN PROVINCIE

Om ook op bestuurlijk niveau draagvlak te houden en te versterken organiseert Plein-C tweejaarlijks regionale bijeenkomsten waarop het belang en de impact van cultuurbeoefening centraal staat, waarvoor schoolbesturen, directies van culturele instellingen, gemeente- en provincieambtenaren cultuur/onderwijs/sociaal domein en wethouders zijn uitgenodigd. We delen actuele ontwikkelingen en informeren over het belang van cultuuronderwijs, onder andere op de ontwikkeling van de metacognitieve vaardigheden, de preventieve werking van cultuur m.b.t. psychische gezondheid en cultuureducatie als gelijkmaker. We willen lokale netwerken voor (gemeentelijke) cultuurcoaches ondersteunen en verbinding leggen met CmK-projecten. Ook om de verbinding binnen schools- en buitenschoolse activiteiten te stimuleren

Resultaten 2028 Politiek & bestuur

- In elke regio is er een lokale stuurgroep waarin schoolbesturen vertegenwoordigd zijn;
- Alle wethouders, beleidsmedewerkers en directies van culturele instellingen zijn uitgenodigd voor een regionale bestuurdersbijeenkomst, in elk geval 50% van hen is hierbij aanwezig geweest;
- Jaarlijks worden de (provinciale en landelijke) onderzoekresultaten met de besturen, gemeenten en provincie gedeeld.

RISICOANALYSE

We houden rekening met mogelijke uitdagingen tijdens de uitvoering van dit plan in de periode 2025-2028. Bij gemeentelijke bezuinigingen kan de jaarlijkse matching onder druk komen te staan: er wordt gesproken over een financieel ravijnjaar in 2026 voor gemeenten. Om dit te voorkomen zal Plein-C de gemeenten nog actiever voeden met kennis over het belang van cultuureducatie. Het is immers een investering, geen kostenpost. Gemeentes hebben financiële uitdagingen en alhoewel we uiteraard fair pay ondersteunen, zorgt het er in de praktijk voor dat de tarieven van (kunstvak)docenten en projectleiders stevig zijn gestegen.

De aandacht voor het thema 'kansengelijkheid' lijkt dalende. Dit zien we bijvoorbeeld terug in het afschaffen van de subsidieregeling school en omgeving in het Hoofdlijnenakkoord. Voor ons blijft kansengelijkheid een groot goed om na te streven. We hebben in dit CmK-plan aandacht voor gebieden met een schrale culturele infrastructuur en voor scholen met hoge wegingsfactoren (achterstandsscholen).

De focus van het nieuwe kabinet ligt op het te lage basisniveau van leerlingen op lees- en rekenvaardigheid. Hiervoor is het Herstelplan Kwaliteit Onderwijs geïntroduceerd. Alhoewel de details nog niet bekend zijn, nemen wij ons voor om -waar mogelijk- te kijken hoe met cultuuronderwijs aangesloten kan worden bij taal en rekenen én hoe we de impact van cultuureducatie duidelijk kunnen blijven maken.

Met name in rurale gebieden is er een lerarentekort en tekort aan kunstvakdocenten. Waar mogelijk bieden we kwalitatieve trajecten aan die leerkrachten ondersteunen, maar niet te veel van lerarenteams vragen. Om bij te dragen aan het oplossen van het tekort aan kunstvakdocenten wordt samengewerkt met mbo's, hbo's en worden opleidingstrajecten verder uitgebouwd.

PROVINCIALE ACTIVITEITEN

2025 - 2028

Voor een overzicht van alle activiteiten per
jaar zie bijlage; Activiteitenplan CmK4

PROVINCIALE ACTIVITEITEN

Plein-C werkt aanvullend op de lokale plannen met provinciale activiteiten in Noord-Holland. Dat doen we door in zetten op drie pijlers waarbinnen al onze werkzaamheden vallen.

KENNISDELING & NETWERKEN

DESKUNDIGHEIDS- BEVORDERING

Plein C Academy

ONDERZOEK & ONTWIKKELING

waaronder monitoring en evaluatie

Binnen al onze provinciale activiteiten agenderen we:

- Curriculumherziening in 2026 (hoofdthema)
- Belang van integrale cultuureducatie in verbinding met andere vakken en het creëren van een coherent onderwijsaanbod (hoofdthema)
- Kansengelijkheid (hoofdthema)
- Verbinding binnen- en buitenschools cultuuraanbod
- Landelijke ontwikkelingen op het gebied van cultuureducatie
- Het meten van impact
- Werken met álle onderwijsdoelgroepen
- De preventieve werking van cultuur
- Cultuureducatie als gelijkmaker
- Cultuureducatie t.b.v. de ontwikkeling van metacognitieve vaardigheden

We werken in het kader van integrale cultuureducatie samen met o.a. FilmHub, ProBiblio, andere provinciale erfgoedinstellingen en Noord-Hollands Archief. We doen dit rond de thema's:

- Burgerschap en erfgoed (bijv. ontwerpen lessen)
- Diversiteit en Inclusie (bijv. trainingen)
- Digitale geletterdheid en taal (bijv. pilot)

KENNISDELING & NETWERKEN

Provinciale bijeenkomsten worden door Plein C geïnitieerd. Hier komen verschillende perspectieven terug vanuit de wetenschap, filosofie, kunst en onderwijs rond één van de (hoofd-)thema's. We maken daarin ook altijd de koppeling met kansengelijkheid. Lokale netwerkbijeenkomsten worden door de projectleiders georganiseerd. We sluiten aan bij de bestaande netwerken van scholen en culturele instellingen.

Activiteiten:

- 1x per jaar De Beweging voor cultuur-, beleids- en programmamakers (alle netwerken cultuur en onderwijs)
- 1x per jaar netwerkbijeenkomst voor go, vo, mbo
- 1x per jaar educatorenbijeenkomst
- 1x per jaar projectleidersdag voor projectleiders en penvoerders
- 2x per jaar CO Talk, onlinebijeenkomst
- 1x per twee jaar regionale bijeenkomst voor cultuurcoaches, schooldirecteuren, schoolbesturen en beleidsambtenaren/wethouders

KENNISDELING & NETWERKEN

DESKUNDIGHEIDS- BEVORDERING

DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

Plein-C leidt op en adviseert, zowel voor het onderwijs, beleidsmakers als de culturele sector. Hieronder vallen alle trainingen en workshops/masterclasses, advies / visietrajecten:

- ICC-training
- Post-hbo Cultuurbegeleider
- CC vo-training
- CC mbo-training
- So op bezoek
- Mbo op bezoek
- Voor de klas in het po
- Voor de klas in het so
- De inclusieve klas
- Vakoverstijgend werken
- Het creatief proces

Nieuwe trainingen worden waar nodig ontwikkeld en aangeboden.

PROJECTLEIDERS

Op aanvraag bieden we trainingen voor verdere deskundigheidsbevordering van projectleiders. We organiseren daarnaast momenten waarop de projectleiders met elkaar ervaringen en methodieken kunnen uitwisselen. Thema's waarop de deskundigheid kan worden bevorderd zijn:

- Curriculumherziening binnen het leergebied Kunst en Cultuur
- Impactmetingen
- Kansengelijkheid
- Culturele leerecosysteem
- Gespreksinstrument behorende bij EVI
- Werken binnen het v(mb)o en go

Met geïnteresseerde projectleiders en penvoerders wordt op verschillende thema's een kennisgroep opgezet waarin ervaringen worden uitgewisseld, o.a. mbo.

EIGEN DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

Het is van belang dat de experts/adviseurs van Plein-C op de hoogte zijn van ontwikkelingen in het veld en waar nodig nieuwe vaardigheden ontwikkelen die nodig zijn om in deze tijd kwalitatief en toegankelijk cultuuronderwijs te borgen op scholen, door:

- Jaarlijks een training van- en aanwezig bij meetings van het LKCA
- Deskundigheidsbevordering op actualiteit/thema
- Aangesloten bij landelijke netwerken zoals LKPC, SOCP, vakgroep erfgoededucatie, plg go, netwerk vo, plg mbo

ONDERZOEK & ONTWIKKELING

ONDERZOEK & ONTWIKKELING

Dit CmK-projectplan omvat projecten op lokaal (door projectleiders) en provinciaal niveau (Plein-C). Monitoring en evaluatie vindt dan ook plaats op beide niveaus. Daarnaast gebruikt Plein-C onderzoeksresultaten om nieuwe ontwikkelingen aan te jagen.

CULTUURMONITOR EN IMPACTMETING

Om een goed beeld te krijgen van de stand van zaken op het gebied van cultuureducatie, laat Plein-C in 2025 en 2027 hier een provinciaal onderzoek naar uitvoeren. Daarnaast is er jaarlijks tussentijdse monitoring van projectleiders op inhoud en financiën. Uiteraard vindt afstemming met gemeenten, schoolbesturen en de diverse stuurgroepen plaats. Onderzoeksresultaten verwerken we in een publicatie die binnen de bestaande netwerken wordt gedeeld. De vragen die richting geven aan de monitoring en evaluatie zijn:

- In welke mate worden de beoogde doelstellingen en impact gerealiseerd en waar moet worden bijgestuurd?
- Welke inhoudelijke en maatschappelijke thema's spelen waarop moet worden aangehaakt?
- Waar kan de samenwerking tussen de diverse partners worden verbeterd?

Vanzelfsprekend werkt Plein-C actief mee aan landelijke onderzoeken cultuureducatie en/of CmK van OCW, FCP en/of LKCA. In verschillende gemeenten en in de provinciale politiek is behoefte aan onderzoek naar de impact van cultuureducatie. Ook scholen hebben behoefte aan het zichtbaar maken van de impact die hun cultuurlessen op de leerlingen en studenten hebben. Plein-C speelt hierop in door zelf trainingen te volgen op het gebied van impactmetingen, de projectleiders hier een training in aan te bieden en een impactmeting.

MONITORING SCHOLEN

Om bestaande én nieuwe scholen te ondersteunen bij de kwaliteitsontwikkeling wordt EVI verplicht gesteld voor CmK-scholen. Scholen worden daarbij begeleid door de lokale projectleider. Ook niet-CmK-scholen kunnen EVI invullen. We laten in 2026 en 2028 onderzoek uitvoeren naar de voortgang middels EVI. Daarnaast zetten we onze samenwerking met CJP voort om informatie te delen over de stand van zaken binnen het vo- en mbo-onderwijs.

We monitoren de borging van cultuureducatie aan de hand van onderstaande vragen:

- Is er een visie op cultuureducatie?
- Is deze vastgelegd in het schoolplan?
- Is er een apart cultuurbeleidsplan?
- Is op de school een opgeleide cultuurcoördinator aanwezig?
- Is er structurele samenwerking met in ieder geval één lokale cultuurpartner?
- Wordt cultuureducatie op school geëvalueerd en komen diverse disciplines aan bod?
- Is cultuureducatie als aparte post opgenomen op de begroting van een school?
- Is er voldoende draagvlak bij de directie en collega's?

MONITORING LOKALE EN PROVINCIALE PROJECTEN

We continueren de lokale en provinciale stuurgroepen. De stuurgroep is samengesteld uit de diverse stakeholders die met CmK verbonden zijn: de lokale projectleider, gemeente, onderwijs, cultuurpartners, Plein-C. Het doel is om het project te monitoren, te evalueren en bij te sturen.

De provinciale stuurgroep bestaat uit een vertegenwoordiging van directies, lokale projectleiders, gemeenten, onderwijs en grote gemeenten en wordt georganiseerd door Plein-C.

ONTWIKKELING

Plein-C wil een voortrekkersrol in de ontwikkeling van innovatieve cultuureducatie. We halen de behoeften en vragen op uit het veld. Praktijkvoorbeelden, ontwikkelingen en vragen die we binnen ons netwerk signaleren, vormen de voedingsbodem voor nieuw te ontwikkelen trainingen en masterclasses of op te zetten (kortlopende) projecten / pilots.

De thema's die hierin terugkomen zijn:

- Duurzame samenwerking
- Inclusief onderwijs
- Innovatief ontwerp
- Verbinding binnen- buitenschools
- Vakintegratie
- Digitale geletterdheid
- Mobiliteit in cultuurarme gebieden

PLAN VAN AANPAK KANSENGELIJKHEID

Binnen alle doelgroepen wordt gewerkt aan het stimuleren van gelijke kansen. De leidraad van Plein-C binnen deze aanpak bestaat uit onderstaande thema's:

- Het stimuleren van een taalrijke omgeving
- Het vergroten van ouderbetrokkenheid bij cultuuronderwijs
- Ontwerpen en geven van inclusief cultuuronderwijs
- Een cultureel leerecosysteem voor elk kind
- Samenwerken aan gelijke kansen door scholen en culturele partners

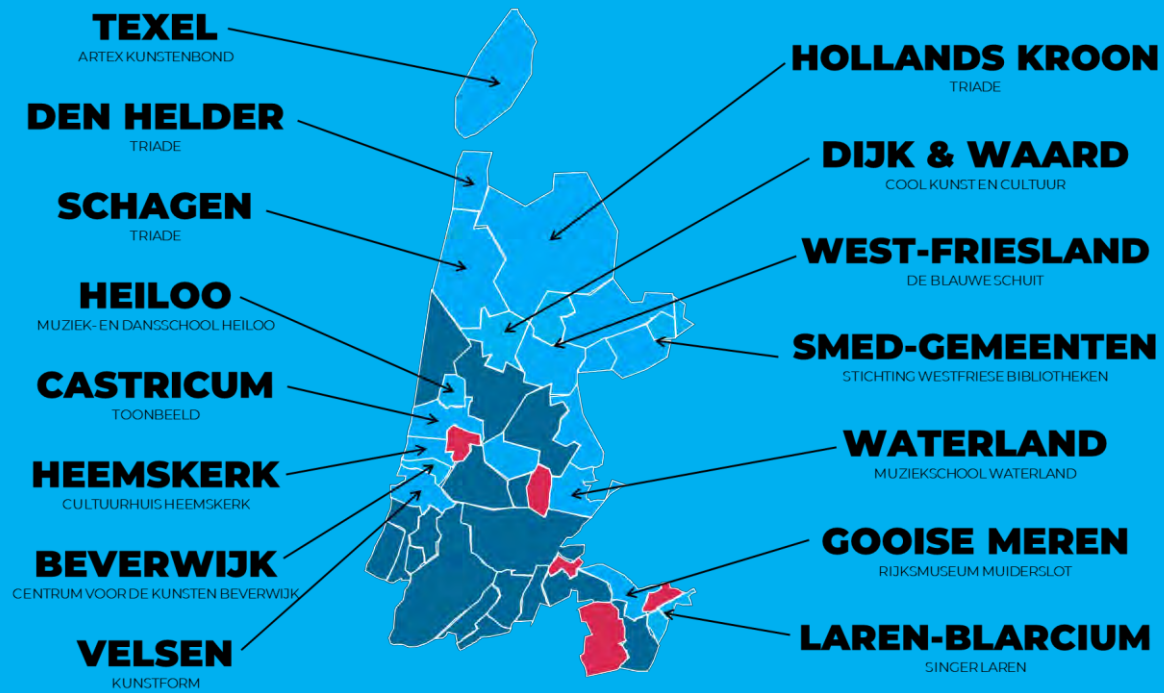
Op alle vijf bovenstaande thema's is een strategie ontwikkeld die wordt toegelicht in onze publicatie uit 2024⁸. Deze is tot stand gekomen vanuit ervaringen van belanghebbenden (scholen, culturele instellingen en ouders). De uitkomsten van de eerder uitgevoerde pilots implementeren we in CmK4 op (met name) scholen met een hoge schoolweging. Projectleiders hebben daarnaast een lokaal plan van aanpak kansengelijkheid opgesteld, passend bij de lokale context en zijn geïnformeerd over welke scholen een hoge schoolweging hebben. Provinciaal blijven wij dit onderwerp aanjagen. We zetten in op het bereiken van alle potentiescholen.

8. Hierover is een publicatie in ontwikkeling getiteld: Kansengelijkheid een gids.

BIJLAGE

LOKALE PROJECTPLANNEN

De vijftien projectleiders die betrokken zijn bij Cultuureducatie met Kwaliteit 4 zijn:

In deze bijlage worden de projectleiders op volgorde van alfabet van hun gebied getoond met:

- De betrokken gemeenten inclusief hun budget
- Het matchingbedrag van het FCP
- De gemiddeld jaarlijks begrote bijdrage van de scholen
- Een samenvatting van het lokale projectplan
- De beoogde activiteiten
- Het beoogde aantal scholen van deelname

Alle projectleiders onderschrijven de:

- Governance Code Cultuur;
- Fair Practice Code;
- Code Diversiteit en Inclusie.

ABC CULTUUR

BEVERWIJK

Organisatie projectleider:	Centrum voor de Kunsten Beverwijk
Gemeente(s):	Beverwijk
Budget gemeente:	42.711 inwoners x € 0,85 = € 36.301
Budget matching FCP:	€ 36.304,35
Bijdrage scholen:	€ 57.500 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

CMK vormt de basis van het cultuuronderwijs op 11 basisscholen en 1 school voor speciaal onderwijs in de gemeente Beverwijk. Alle scholen zijn de afgelopen drie CMK periodes voor kortere of langere tijd CMK school geweest. De verwachting is dat ook de vierde periode jaarlijks weer 75% van de scholen vakdocenten zal inzetten om zo'n 3.000 kinderen tussen de 4 en 12 jaar cultuuronderwijs op het gebied van beeldende kunst, dans, erfgoed, maakonderwijs, muziek en/of theater te geven.

Het cultuuronderwijs wordt verzorgd door de lokale projectleider Centrum voor de Kunsten Beverwijk. Het Centrum werkt daarbij samen met verschillende lokale culturele organisaties zoals de bibliotheek, broedplaatsen, museum en theater. Het Centrum werkt bovendien intensief samen met het Cultuurhuis in de naastgelegen gemeente Heemskerk.

De wereld is flink veranderd sinds de start van de eerste CMK periode in 2013. Er is een nieuwe generatie groepsleerkrachten en vakdocenten die hun eigen ideeën, wensen en verwachtingen meebrengen. Belangrijkste ontwikkeling vanuit het onderwijsveld is de vraag om met het cultuuronderwijs aan te sluiten bij de thema's van de betreffende school. Binnen het culturele domein is een verschuiving naar het sociaal kunstenaarschap zichtbaar. Belangrijkste knelpunt is het groeiend lerarentekort op scholen en door het succes van o.a. CMK inmiddels ook krapte op de markt van vakdocenten.

Het Centrum voor de Kunsten Beverwijk zal tijdens CMK4 voortbouwen op de onderwijskundige visie die zij de afgelopen 12 jaar heeft ontwikkeld en uitgevoerd. In het licht van de recente ontwikkelingen en knelpunten zal er de komende vier jaar extra aandacht worden besteed aan de punten waar het nog (steeds) schuurt tussen onderwijs en cultuur, en daarmee een risico vormen voor de kanselijkheid tussen kinderen. Dit betekent dat verworvenheden van de afgelopen perioden opnieuw tegen het licht moeten worden gehouden waarbij in een aantal gevallen nieuwe vertaalslagen moeten worden gemaakt.

De belangrijkste doelen voor CMK4 zijn:

1. Agenderen van de sociale positie en betekenis van kunst en cultuur in onze samenleving in het algemeen en binnen het onderwijs in het bijzonder
2. Herziening en aansluiting lesprogramma's op de thema's van scholen, voorbereiding op nieuwe curriculum
3. Het vernieuwen van de koppeling met de culturele omgeving in Beverwijk e.o.
4. Verlagen van de drempels naar cultuuronderwijs buiten schooltijd
5. Informeren en betrekken van ouders
6. Aansluiting zoeken bij de leefwereld van nieuwe generatie groepsleerkrachten, het voeden van hun mindset en vormgeven van hun rol jegens cultuuronderwijs op school
7. Werven, boeien en binden van kunstvakdocenten en klaarstomen op hun rol voor cultuuronderwijs op school

8. Versterken en uitbouwen van de samenwerking met de kunstencentra in de IJmond op het gebied van cultuuronderwijs op scholen

De belangrijkste nieuwe activiteiten die het Centrum voor de Kunsten Beverwijk gedurende CMK4 zal ontplooiën zijn voor kinderen 'kindercultuurcommissie' en 'culturele bucketlists', voor groepsleerkrachten het 'cultureel paspoort', en voor ouders 'ouderateliers' en 'culturele spaarpas'.

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- Bijvoorbeeld visietrajecten begeleiden
- Cultuurlessen onder schooltijd
- Schoolvoorstellingen en bezoeken
- Bucketlists maken en meemaken
- Kindercultuurcommissie

D.m.v. kansengelijkheid

- Bijvoorbeeld leerkrachtentraining de inclusieve klas
- Uitblinkers
- Groepsleerkracht als cultuurdrager
- betrokkenheid ouders

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- Bijvoorbeeld een netwerkbijeenkomst ICC in periode x met invulling y
- Cultureel paspoort groepsleerkrachten
- Cultuurconferentie nieuwe stijl
- Aanvullende informatie en lesmaterialen voor de groepsleerkracht
- inspiratiedagen voor vakdocenten

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - Cultuurparticipatie Campagnes
  - Ouder(kind)ateliers
  - Culturele spaarpas
2. Vakoverstijgend werken
  - N.v.t.

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - incl. SO	8	-	1	-	1	-	1	-	11	-
VO - incl. VSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VMBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cult. instellingen	-		-		-		-		-	

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 15 PO (waarvan 3 SO) en 2 VO scholen.

CULTUURONDERWIJS VAN CASTRICUM, VOOR CASTRICUM CASTRICUM

Organisatie projectleider:	Toonbeeld Castricum
Gemeente(s):	Castricum
Budget gemeente:	36.345 inwoners x € 0,55 = € 20.000
Budget matching FCP:	€ 20.000
Bijdrage scholen:	€ 0 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

Voor de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit is in Castricum veel draagvlak. Alle scholen zijn betrokken en actief en willen graag vier jaar verlengen. In de komende periode is er een behoefte om de structuur die de afgelopen jaren is ontstaan te borgen. Er zal twee-jaarlijks een EVI-monitor plaatsvinden waarna vervolgspraken worden gemaakt. Er zijn jaarlijks drie ICC-netwerken, er wordt tijd gemaakt voor een teamtraining. Scholen zijn erg te spreken over de lokale samenwerkingen en merken dat dit de culturele leefomgeving van de leerlingen vergroot. Maar Castricum is rijk aan cultuur en er is de komende vier jaar nog veel te ontdekken.

Nieuwe cultuurpartners zullen worden gezocht en met bestaande partners wordt gekeken naar nieuw aanbod. De behoefte om te zien wat er gebeurt op het gebied van cultuuronderwijs is groter dan Castricum. Door mee te doen aan de Cultuurconferentie, georganiseerd met partnerorganisaties, wordt daar op ingespeeld worden. De opzet van deze bijeenkomst voor leerkrachten zal direct gelinkt worden aan het nieuwe curriculum en ingericht worden met de elementen maken, meemaken en betekenis geven aan kunst. Het nieuwe curriculum is ook een van de belangrijkste onderwerpen voor de bijscholingsbijeenkomsten voor cultuuraanbieders, nieuw te organiseren met een partnerorganisatie. We brengen vakdocenten en educatiemedewerkers een keer per jaar samen om kennis te delen, te leren wat in onderwijsland speelt en inspiratie op te doen. Hierdoor hopen we niet alleen het cultuuronderwijs te verbeteren, maar ook deze groep mensen enthousiast te houden voor het vak.

Het ICC-netwerk voor PO is heel stevig, CmK-activiteiten hebben een grote plaats op de agenda. De netwerken zijn niet alleen nuttig, maar ook leuk, door de informele sfeer en de gastsprekers die een korte lezing geven of hun aanbod presenteren. De rol van de bibliotheek zal groter worden dan het huidige faciliteren van lezingen. We nodigen de bibliotheek uit bij elke activiteit passend boeken en opdrachten te verzorgen. Vanaf 2025 zullen we de opzet van het ICC-netwerk continueren. Ook voor het VO gaan we i.s.m. een partnerorganisatie op zoek naar de juiste vorm van een netwerk.

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- Visie- en beleidstrajecten begeleiden, up to date houden
- Cultuur is een vast onderdeel van het schoolcurriculum is en iedere school een cultuurvisie en -programma heeft of ontwikkelt dat aansluit bij haar eigen visie, ambitieniveau, middelen, competenties en mogelijkheden
- EVI monitor en vervolgsprek

- Intensief samenwerken met en ondersteunen van ICC'ers, regelmatig contact met directie, incidenteel met besturen

D.m.v. kansengelijkheid

- Zorgen dat ieder schoolteam zich bewust wordt van het eigen potentieel op cultuureducatie gebied en teamleden betrekken en motiveren om hun vaardigheden te vergroten en in te zetten. Dit doen we onder meer door in te zetten op cultuureducatie binnen studiedagen en andere verplichte bijeenkomsten, in nauw overleg met de ICC en directie.
- Scholen ondersteunen bij het vakoverstijgend inzetten van cultuur door kunstvakken te koppelen aan thema's, o.a. uit methodes en het vak Taal, maar ook in het domein Burgerschap om hiermee ook kansengelijkheid te vergroten.
- Iedere school motiveren met een substantieel deel van het team laten deel te laten nemen aan de jaarlijkse cultuurconferentie die we organiseren voor leerkrachten in de regio
- Stimuleren van lokale samenwerkingen en ontwikkelen en afnemen van passend aanbod
- De bibliotheek uitnodigen aan te haken bij cultuureducatie, om leesbevordering en leesplezier te bevorderen

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- ICC-bijeenkomsten (PO) waarin de aansluiting met Cultuuravontuur wordt besproken, lopende zaken worden besproken, landelijke kennis wordt gedeeld en ontmoetingen van (nieuwe) cultuurpartners geïnitieerd;
- Directeurenoverleggen waarin de stand van zaken CMK worden besproken en wensen voor de toekomst
- Inspiratie - en scholingsbijeenkomsten voor kunstvakdocenten en educatiemedewerkers op het gebied van het nieuwe curriculum, vakintegratie, het aansluiten op thema's, burgerschap en kansengelijkheid in een rijke omgeving (i.s.m. MDH en COOL)
- Inspiratie - en scholingsbijeenkomst De Cultuurconferentie voor leerkrachten en directies passend bij het nieuwe curriculum (i.s.m. Kunstform Velsen, Cultuurhuis Heemskerk, Beverwijk Centrum voor de kunsten)
- Bijwonen van online bijeenkomsten van het LKCA en Plein C a.o. over het nieuwe curriculum, leerecosystemen, geactualiseerde leergebieden

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - N.v.t.
2. Vakoverstijgend werken
  - N.v.t.

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - incl. SO	12	-	-	-	-	-	-	-	12	-
VO - incl. VSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VMBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cult. instellingen	20		2		2		2		26	

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 12 PO, 4 VO (waarvan 1 VSO) en 1 VMBO scholen.

CULTUURPARTNERS

DEN HELDER

Organisatie projectleider:	Triade
Gemeente(s):	Den Helder
Budget gemeente:	56.539 inwoners x € 0,85 = € 48.058,15
Budget matching FCP:	€ 48.058,15
Bijdrage scholen:	€ 10.400 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

Cultuurpartners continueert het werken aan deskundigheidsbevordering van scholen primair onderwijs door inzet van teamtrainingen visieontwikkeling en co-teaching door vakdocenten in de school. De vakdocenten werken zowel op het gebied van vaardigheden in kunstdisciplines als aan vakintegratie via aansluiting bij thema's op de scholen. Waar gewenst zal vanuit kansengelijkheid op sommige scholen extra aanbod op maat plaatsvinden, in overleg met de betreffende school. De projectleider en vakdocenten ontwikkelen zich op het gebied van kansengelijkheid, bijvoorbeeld door een training. In de periode CMK4 is het streven naast de huidige 13 deelnemende scholen, ook de resterende 8 basisscholen te bereiken. Daarnaast zal ook structurele samenwerking met het VO (= inclusief VSO en VMBO) en het MBO (opleiding onderwijsassistenten en pedagogisch medewerkers) een speerpunt vormen. Contactpersonen vanuit VO en MBO zullen ook worden uitgenodigd voor het stuurgroepoverleg. In CMK4 zal ook de samenwerking met schoolbesturen en culturele partners worden versterkt. In het project vindt een andere vorm van deskundigheidsbevordering en kennisdeling plaats via netwerkbijeenkomsten georganiseerd door Triade: 3 keer per jaar via bijeenkomsten voor interne cultuurcoördinatoren PO, 1 x voor VO en 2 studiebijeenkomsten voor CMK vakdocenten. Culturele partners kunnen als gast worden uitgenodigd om aan te sluiten bij deze netwerken en worden betrokken bij pilots of projecten waarin scholen samenwerken met hun culturele omgeving. Regelmatig wordt ook afgestemd met de gemeente over de invulling en voortgang van het CMK4 traject. De gemeente wordt ook uitgenodigd voor de stuurgroepbijeenkomsten.

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- Teambijeenkomsten visie en ambitie
- deskundigheidsbevordering voor leraren in de vorm van ateliers/workshops, of training vakvaardigheid aansluitend bij co-teaching discipline
- ondersteuning bij op-maat plannen (mede n.a.v. EVI-uitkomsten) en/of borging van verworvenheden uit eerdere CmK periodes
- traject co-teaching met vakdocent
- jaarlijks voortgangs- en evaluatiegesprek met directeur en ICC
- stimuleren samenwerking met culturele omgeving
- workshops voor leerlingen VO en studenten MBO
- doorlopend aandacht voor werving van nieuwe kunstvakdocenten
- verkennen mogelijkheden samenwerking met /ondersteuning van culturele partners
- scholen en culturele partners begeleiden in omgaan met curriculumvernieuwing

D.m.v. kansengelijkheid

- In overleg met school toegang tot cultuur vergroten door extra aanbod, bijvoorbeeld workshops van kunstenaars

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- Driemaal per schooljaar een netwerkbijeenkomst ICC
- Tweemaal per jaar stuurgroepbijeenkomst
- Tweemaal per jaar netwerk/studiebijeenkomst voor CMK vakdocenten
- Netwerkbijeenkomst VO docenten
- Bijeenkomst (andere) culturele partners
- Kennisdeling actuele ontwikkelingen in cultuuronderwijs + curriculumvernieuwing
- netwerkbijeenkomst met schoolbesturen

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - N.v.t.
2. Vakoverstijgend werken
  - Co-teaching uitgaand van thema's van de school

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - incl. SO	12	1	-	2	-	1	-	-	12	4
VO - incl. VSO	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1
VMBO	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
MBO	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Cult. instellingen	8		2		1		-		11	

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 29 PO (waarvan 6 SO), 6 VO (waarvan 2 VSO) en 2 VMBO scholen.

CULTUURONDERWIJS OP DE KAART, VAN DIJK TOT WAARD DIJK EN WAARD

Organisatie projectleider:	Cool Kunst en Cultuur
Gemeente(s):	Dijk en Waard
Budget gemeente:	88.985 inwoners x € 0,85 = € 75.637,25
Budget matching FCP:	€ 75.637,25
Bijdrage scholen:	€ 9.317 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

Dit plan gaat over CmK voor de gemeente Dijk en Waard. Tot 2020 waren dit twee aparte gemeenten; Heerhugowaard en Langedijk. Beide gemeenten hebben deelgenomen aan CmK 1 en Heerhugowaard ook aan CmK 2. Sinds CmK 3 doet Dijk en Waard mee als gefuseerde gemeente. Aan CmK 3 heeft 67% van de PO scholen en bijna een derde van de VO scholen deelgenomen. Binnen CmK 3 is vooral ingezet op deskundigheidsbevordering van de leerkrachten en kunstvakdocenten. Met de nieuw aangesloten scholen is gewerkt aan visievorming en zijn de ambities voor cultuureducatie op papier gezet. De kunstvakdocenten hebben voornamelijk d.m.v. co-teaching en teamtrainingen kennis overgedragen. Er wordt gewerkt middels de PDCA-cyclus, waardoor goed wordt gemonitord wat er op de scholen gebeurt. In 2022 is de stuurgroep geïnitieerd met beleidsmedewerkers van de gemeente, vertegenwoordigers van de grootste scholenstichtingen, de directie en projectleiders van Cool en enkele directeurs van deelnemende scholen. De stuurgroep is betrokken en onderstreept het belang van cultuureducatie. De CmK-projectleiders hebben een warme band met de ICC'ers van de deelnemende CmK-scholen.

In het kader van kansengelijkheid willen wij in CmK 4 inzetten op 100% deelname van de PO en SBO scholen in Dijk en Waard. Voor het VO willen wij graag minimaal 2 van de 4 scholen bereiken. Ook willen wij 2 van de 3 Vmbo, Pro en Vso scholen bereiken. IKC's zijn in opkomst in de gemeente en er wordt een flinke groei verwacht onder de inwoners, waardoor er meer schoolgaande kinderen zullen zijn. Met het oog op de groeiende populatie en de curriculumvernieuwing in 2026 is dit hét moment om cultuuronderwijs goed op de kaart te zetten. In CmK 4 willen wij de gehele kindcentra bereiken door de voorschool te betrekken bij trajecten op de scholen. In de CmK 4 periode willen wij de scholen meer eigenaarschap toekennen. In het kader van borging is het belangrijk dat de school zelf cultuuronderwijs agendeert en initieert. Wij willen dit bewerkstelligen door te stimuleren dat elke school minimaal één opgeleide ICC'er heeft en we vragen een matching van €1 per leerling per jaar, zodat de school went aan het vrijmaken van budget voor cultuureducatie. We zullen transparant zijn over de kosten van een traject van een kunstvakdocent op een school, zodat de school kennis heeft over de kosten van kunstvakdocenten.

We streven ernaar dat alle scholen in 2028 zelf een visie op cultuuronderwijs hebben geschreven, met daarin **waarom** er cultuuronderwijs aangeboden wordt (visie op cultuuronderwijs), **wat** men wil doen voor de leerlingen en **hoe** dit te bewerkstelligen.

Ook is een belangrijk doel voor de komende CmK periode het leggen van (sterkere) verbindingen tussen de scholen en de culturele omgeving. In de afgelopen CmK periode hebben wij voornamelijk met ZZP'ers uit de omgeving gewerkt, maar weinig met de culturele organisaties en verenigingen. Wij willen de scholen meer wegwijs maken in het culturele landschap van Dijk en Waard en de culturele organisaties stimuleren om samenwerkingen met de scholen aan te gaan. Dit doen wij door met de organisaties in gesprek te gaan en een wegwijzer te maken voor de scholen. In het kader van kansengelijkheid zijn wij in CmK 3 begonnen met het koppelen van binnen- en buitenschools aanbod. Op een SBO-school en een nieuwkomersschool, waar geen regulier cultureel aanbod was, organiseerden wij naschoolse cursussen waar ouderbetrokkenheid belangrijk was. Dit willen wij een vervolg geven in CmK 4. Op een aantal scholen is in CmK 3 een start gemaakt met het koppelen van cultuuronderwijs aan schoolthema's of lesmethodes. Met het oog op de curriculumvernieuwing willen wij per school en met de stuurgroep bekijken hoe cultuuronderwijs (beter) geïntegreerd kan worden binnen de andere vakken.

Wij zullen de PDCA-cyclus aanhouden voor monitoring van de CmK trajecten op scholen. Verder zullen alle scholen minimaal tweemaal in de CmK 4 periode EVI invullen. Zo houden wij goed zicht op de cultuureducatie in de gemeente en kunnen wij maatwerk bieden aan de scholen om cultuuronderwijs nog beter op de kaart te zetten.

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- Deskundigheidsbevordering leerkrachten d.m.v. co-teachingstrajecten en teamtrainingen met kunstvakdocent en culturele instellingen
- Gezamenlijk invullen EVI
- In kaart brengen stand van zaken cultuuronderwijs en onderzoeken van de mogelijkheden binnen CmK
- Visietrajecten begeleiden op de spoor 2 scholen
- Opleiden cultuurcoördinatoren voor nieuwe CmK-scholen
- Ondersteunen structurele samenwerkingsprojecten tussen scholen en culturele instellingen, ontwikkelen van programma's
- Nascholing leerkrachten, via Blossse- en Allente-academies

D.m.v. kansengelijkheid

- In overleg met Jeugdfonds Sport en Cultuur over mogelijkheid vergoeding naschools aanbod
- Kansengelijkheid agenderen bij de stuurgroepvergadering
- In overleg met de gemeente over kansengelijkheid en hoe cultuuronderwijs in Dijk en Waard hier een rol in kan spelen

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- Netwerkbijeenkomst ICC'ers, met als onderwerp: nieuwe curriculum en vormgeven cultuuronderwijs (nieuwe media en burgerschap uitlichten)
- Werkgroep VO, minimaal 1 x (onderwerp nader te bepalen)
- Cultuurtje in de klas i.s.m. Aritance Alkmaar
- Intervisie en/ of netwerkbijeenkomst kunstvakdocenten
- Training co-teaching voor nieuwe kunstvakdocenten
- Projectleiders laten zich scholen op het gebied van curriculumherziening
- Stuurgroepbijeenkomsten 2x

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - Naschoolse workshops op scholen waar geen regulier naschools cultureel aanbod is
  - Voorschool betrekken bij de lopende CmK trajecten
  - In gesprek gaan met de VO scholen over hoe CKV kan aansluiten op het cultuuronderwijs in het PO en hoe cultuuronderwijs in de onderbouw vormgegeven wordt
  - In een nieuwsbrief van Cool komen 3 voorbeelden van good practice: structurele samenwerkingen tussen school en culturele instelling of vereniging. Ook een oproep van verenigingen om zo'n samenwerking aan te gaan met een school
2. Vakoverstijgend werken
  - A.h.v. het nieuwe curriculum per school bespreken bij welke methodes en/ of thema's cultuuronderwijs structureel ingezet kan worden
  - Vakoverstijgend werken agenderen bij de stuurgroepvergadering.

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - incl. SO	20	9	-	-	-	-	-	-	20	9
VO - incl. VSO	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-
VMBO	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
MBO	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Cult. instellingen	50		-		-		-		50	

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 29 PO (waarvan 2 SO), 7 VO (waarvan 1 VSO), 1 VMBO en 4 MBO scholen.

DURVEN IS DOEN

GOOISE MEREN

Organisatie projectleider:	Stichting Rijksmuseum Muiderslot
Gemeente(s):	Gooise Meren
Budget gemeente:	60.527 inwoners x € 0,85 = € 51.448
Budget matching FCP:	€ 51.289,85
Bijdrage scholen:	€ 0 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

Het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) in de Gooi- en Vechtstreek kent een uitzonderlijk verloop. Hilversum is als enige gemeente in Gooi- en Vechtstreek van start gegaan met CmK1 (2013 - 2017). De andere gemeenten sloten vanuit regionale samenwerking aan met de ingang van CmK2. Naast Hilversum namen nu ook Gooise Meren, Laren, Blaricum, Huizen en Weesp en Wijdmeren mee. Voor de aanvraag van CmK3 wijzigde de situatie. Hilversum besloot zelfstandig penvoerder te worden. Weesp fuseerde met Amsterdam. Wijdmeren en Huizen beschikten niet over voldoende financiële middelen. Gooise Meren, Laren en Blaricum maakten zelfstandig een doorstart met CmK3.

Uitgangspunt voor de vierde fase van CmK voor gemeente Gooise Meren is het vergroten van de toegankelijkheid van cultuureducatie voor elke leerling in het PO, SBO, VSO, VO en VMBO. Dit doen we door maatwerk te bieden aan de scholen, in te zetten op programma ontwikkeling en het verbeteren van de deskundigheid van scholen en het lokale culturele veld. In kader van kansrijk opgroeien wordt aansluiting gezocht van binnen- naar buitenschoolse cultuureducatie zodat jeugd en jongeren toegang hebben en vinden tot cultuur. Een belangrijke partner hierin zijn de cultuurregisseurs Gooise Meren.

Rijksmuseum Muiderslot zet de toon als lokaal projectleider en geeft een inspirerend voorbeeld hoe er vanuit verbinding en samenwerking gebouwd kan worden kwaliteitsverbetering. Dit doet zij door een voorbeeld te stellen hoe er in partnerschap met een school samengewerkt kan worden, hoe er in samenwerking een CmK programma tot stand kan komen en de kennis die hieruit voortkomt met de andere partners te delen. Daarnaast zal het Muiderslot CmK opnemen als onderdeel van de website zodat het project meer zichtbaar wordt. Ook behartigt Muiderslot de belangen van scholen op gebied van lokale kunst- en cultuureducatie in gemeente Gooise Meren binnen de verschillende netwerken en bij gemeente.

Algemene doelstellingen/ ambities:

- Borgen en voortbouwen op de behaalde resultaten van CmK3;
- (Door)ontwikkeling van passend aanbod met en voor scholen in samenwerking met lokale culturele partners;
- Deskundigheid en kwaliteit vergroten op scholen en bij culturele partners;
- Verbreden met VO, VSO en VMBO
- Belangen behartigen voor scholen en het lokale culturele veld
- Kennisdeling

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- Coachings- en begeleidingsgesprekken met deelnemende scholen

- Begeleiding implementeren cultuurvisie/Cultuurplancanvas
- Persoonlijke kennismaking met alle VO scholen in Gooise Meren
- Start 6x tweejarige partnerschappen, monitoren en evalueren
- Pilotproject VO: samenbrengen van school en culturele partner(s), concept ontwikkelen en pilotuitvoering

D.m.v. kansengelijkheid

- Persoonlijk gesprekken met niet-deelnemende scholen
- Uitnodigen deelname door te inspireren: Deelname aan CmK Muiderslot programma
- Pilot: Alternatief voor een icc-er in de school (bovenschools icc-er vanuit Muiderslot)
- Start ontwikkeling Open de Schatkist: werkgroep icc-ers en cult partners, inventariseren aanbod, hiaten en overlap in kaart brengen

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- Inspiratiebijeenkomst voor leerkrachten, icc-ers en schooldirecteuren medio mei 2025 met culturele partners binnen- buitenschools
- Stuurgroepoverleg in april en november
- Kennisatelier voor icc-ers in november
- Deelnemers training 'Leerkrachten trainen en begeleiden'
- Training 'Onderwijs voor museumeducatoren'
- Deskundigheidsbevorderingstrajecten op-maat voor scholen

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - 1x pilotproject binnen- buitenschoolse cultuureducatie Bussum: partners bij elkaar brengen, procesbegeleiding, monitoren en evalueren
2. Vakoverstijgend werken
  - Geïntegreerd in partnerschappen en visietrajecten

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - incl. SO	16	1	-	1	-	1	-	-	16	3
VO - incl. VSO	2	1	-	1	-	-	-	-	2	2
VMBO	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
MBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cult. instellingen	1		1		-		-		2	

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 21 PO (waarvan 1 SO), 4 VO (waarvan 1 VSO) en 3 VMBO scholen.

CULTUUR VERRIJKT

HEEMSKERK

Organisatie projectleider:	Cultuurhuis Heemskerk
Gemeente(s):	Heemskerk
Budget gemeente:	39.431 inwoners x € 0,85 = € 33.516
Budget matching FCP:	€ 33.516,35
Bijdrage scholen:	€ 18.000 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

Het project 'Cultuur verrijkt' verloopt in twee fases. In 2025- en 2026 worden de scholen meegenomen in een traject waarin we drie hoofddoelstellingen onderscheiden:

- verduurzamen en borgen cultuureducatie
- vergroten deskundigheid groepsleerkrachten en vakdocenten
- kansengelijkheid en vergroten ouderbetrokkenheid

Vanaf schooljaar 2026-2027 worden de geactualiseerde kerndoelen Kunst en Cultuur ingevoerd. De doelstelling voor 2028 is dat alle CMK scholen zullen voldoen aan de nieuwe doelen voor de leergebieden Kunst en Cultuur. In het nieuwe curriculum worden de nieuwe kerndoelen gekoppeld aan burgerschap en taal.

Doelstellingen CMK 4 2025-2028

1. Verduurzamen en borgen cultuureducatie. We willen:
  - maximaal draagvlak op gemeentelijk niveau doordat we in CMK 4 van 8 naar 11 scholen uitbreiden.
  - dat Cultuur een vast onderdeel van het schoolcurriculum is en iedere school een cultuurvisie en -programma heeft ontwikkeld
  - de ICC-ers nog beter ondersteunen en de directeuren van de scholen betrekken bij het beter faciliteren van de ICC-ers.
  - de koppeling tussen cultuuractiviteiten, het vak taal en het domein Burgerschap versterken. Vanaf 2026 wordt dit in de curriculumvernieuwing een belangrijk domein.
  - investeren in evaluaties met effectmeting (i.s.m. Velsen en Beverwijk) en zo voor de gemeentes, schoolbesturen en directies het belang en effect van cultuureducatie inzichtelijk maken
2. Vergroten Kansengelijkheid. We willen:
  - kansengelijkheid bevorderen door in te zetten op inclusie projecten met de nieuwe SO scholen en een aantal PO scholen
  - op meerdere scholen een verrijkte schooldag mogelijk maken met een vaste pool van vakdocenten
  - het project Muziek voor ieder kind voortzetten
  - samen met de bibliotheek inzetten op programma's rondom leesbevordering en leesplezier
  - de scholen ondersteunen bij het bereiken van- en inzetten van talenten van ouders
  - de koppeling onder schools- naschoolse activiteiten versterken door inhoudelijk goede thema's en lessen in te zetten samen met onze vakdocenten
  - het Jeugdfonds Sport & Cultuur inzetten om leerlingen ook na school door te laten stromen naar het aanbod van cultuureducatie in de vrije tijd
3. Vergroten deskundigheid leerkrachten en kunstvakdocenten. We willen:
  - de leerkrachten plezier laten beleven aan cultuureducatie en plezier en de effecten daarvan als leeropbrengst
  - scholen ondersteunen bij het vakoverstijgend inzetten van cultuur door kunstvakken te koppelen aan thema's , o.a. uit methodes en het vak taal, maar ook in het domein Burgerschap om hiermee ook kansengelijkheid te vergroten.
  - vakdocenten nog meer op maat inzetten bij teamtrainingen tijdens bijv. studiedagen of door hen aan kleine groepjes gemotiveerde leerkrachten op maat les te laten geven
  - van iedere school een deel van het team verplicht laten deelnemen aan de jaarlijkse cultuurconferentie
  - een vaste kern van kunstvakdocenten opzetten en begeleiden bij de inzet op de scholen vanuit alle disciplines

- Met onze partnerorganisaties in de regio gaan we in de zgn. IJmond Cultuur Academie waardevolle inspiratie – en scholingsbijeenkomsten organiseren voor zowel groepsleerkrachten als kunstvakdocenten

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- Visie trajecten cultuurvisie (incl. maken Canvas) voor teams scholen, EVI instructie en ondersteuning
- Inspiratie workshops door kunstvakdocenten tijdens studiedagen, informatie en implementatie methodes
- Opleiden ICC spoor 2 scholen en bij kleinste scholen alternatieve oplossing
- Workshops in de klas door vakdocenten als inspiratie en deskundigheidsbevordering voor groepsleerkrachten

D.m.v. kansengelijkheid

- Workshops ontwikkelen en aanbieden voor leerlingen met een speciale zorg (zoals autisme en taalontwikkelingsstoornis)
- Op alle impulscholen zijn kunstvakdocenten structureel actief in de verrijkte schooldag
- Op minimaal 6 scholen worden ouders structureel betrokken bij cultuuractiviteiten zoals voorlezen, muziek maken, verhalen
- Beide SO scholen hebben een structurele samenwerking met een PO school op cultuurgebied
- Op de SO scholen worden structureel lessen gegeven die ontwikkeld zijn voor leerlingen met een speciale zorgbehoefte
- Het project Muziek voor ieder kind wordt uitgevoerd op 4 impulscholen en het leerorkest is uitgebreid

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- Jaarlijks twee maal stuurgroep bijeenkomst met afvaardiging directie, 2 schoolbesturen, gemeente, Plein C
- Jaarlijks 3 ICC Bijeenkomsten en minimaal 1 extra inspiratie middag voor ICC-ers, evt. gecombineerd met vakdocenten
- Jaarlijks 2 scholingsbijeenkomsten voor vakdocenten en culturele partners in de IJmond Cultuur Academie
- Deelname Cultuurconferentie door vakdocenten, culturele partners, leerkrachten, ICC en directies van alle CMK scholen

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - Zie kansengelijkheid, inzet op verrijkte schooldag
2. Vakoverstijgend werken
  - Scholen ondersteunen bij inzet cultuureducatie bij taalonderwijs samen met bibliotheek
  - Onderzoek en pilot op scholen met nieuwe kerndoelen en cultuureducatie door vakdocenten en groepsleerkrachten
  - scholen ondersteunen bij inzet cultuureducatie binnen taalonderwijs samen met bibliotheek

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - incl. SO	5	6	-	-	-	-	-	-	5	6
VO - incl. VSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VMBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cult. instellingen	25		-		-		-		25	

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 12 PO (waarvan 1 SO), 1 VO en 2 VMBO scholen.

CULTUURONDERWIJS VAN HEILOO, VOOR HEILOO HEILOO

Organisatie projectleider:	Muziek- en dansschool Heiloo
Gemeente(s):	Heiloo
Budget gemeente:	24.319 inwoners x € 0,82 = € 20.000
Budget matching FCP:	€ 20.000
Bijdrage scholen:	€ 0 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

Voor de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit is in Heiloo veel draagvlak. Alle scholen zijn betrokken en actief en willen graag vier jaar verlengen. In de komende periode is er een behoefte om de structuur die de afgelopen jaren is ontstaan te borgen. Er zal twee-jaarlijks een EVI-monitor plaatsvinden waarna vervolgafspraken worden gemaakt. Er zijn jaarlijks drie ICC-netwerken, er wordt tijd gemaakt voor een teamtraining en alle leerkrachten en leerlingen een verdiepingsslag in de discipline van het ABC-programma. Scholen zijn erg te spreken over de lokale samenwerkingen en merken dat dit de culturele leefomgeving van de leerlingen vergroot. Maar Heiloo is rijk aan cultuur en er is de komende vier jaar nog veel te ontdekken. Nieuwe cultuurpartners zullen worden gezocht en met bestaande partners wordt gekeken naar nieuw aanbod. De behoefte om te zien wat er gebeurt op het gebied van cultuuronderwijs is groter dan Heiloo. Door mee te doen aan de Cultuurconferentie, georganiseerd met partnerorganisaties, zal daar op ingespeeld worden. De opzet van deze bijeenkomst voor leerkrachten zal direct gelinkt worden aan het nieuwe curriculum en ingericht worden met de elementen maken, meemaken en betekenis geven aan kunst. Het nieuwe curriculum is ook een van de belangrijkste onderwerpen voor de bijscholingsbijeenkomsten voor cultuuraanbieders, nieuw te organiseren met een partnerorganisatie. We brengen vakdocenten en educatiemedewerkers een keer per jaar samen om kennis te delen, te leren wat in onderwijsland speelt en inspiratie op te doen. Hierdoor hopen we niet alleen het cultuuronderwijs te verbeteren, maar ook deze groep mensen enthousiast te houden voor het vak.

Het ICC-netwerk voor PO is heel stevig. Dit komt door de gezamenlijke beslissingen die er gemaakt worden voor het ABC-programma. Door hierop aan te haken met CMK, krijgen CMK-activiteiten net zo'n grote plaats op de agenda. De netwerken zijn niet alleen nuttig, maar ook leuk, door de informele sfeer en de gastsprekers die een korte lezing geven of hun aanbod presenteren. De rol van de bibliotheek zal groter worden dan het huidige faciliteren van de vergaderruimte. We nodigen de bibliotheek uit bij elke activiteit passend boeken en opdrachten te verzorgen. Vanaf 2025 zullen we de opzet van het ICC-netwerk continueren. Ook voor het VO gaan we i.s.m. een partnerorganisatie op zoek naar de juiste vorm van een netwerk. De VO-school in Heiloo is een eilandje, de vakdocenten die er in dienst zijn hebben weinig notie van landelijke ontwikkelingen of mogelijkheden in de regio. Een netwerk zal hen kunnen helpen hun cultuuronderwijs wat ambitieuzer op te tuigen.

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- Visie- en beleidstrajecten begeleiden, up to date houden
- Cultuur is een vast onderdeel van het schoolcurriculum en iedere school een cultuurvisie en -programma heeft of ontwikkelt dat aansluit bij haar eigen visie, ambitieniveau, middelen, competenties en mogelijkheden
- EVI monitor en vervolgesprek

- Intensief samenwerken met en ondersteunen van ICC-ers, regelmatig contact met directie, incidenteel met besturen

D.m.v. kansengelijkheid

- Zorgen dat ieder schoolteam zich bewust wordt van het eigen potentieel op cultuureducatie gebied en teamleden betrekken en motiveren om hun vaardigheden te vergroten en in te zetten. Dit doen we onder meer door in te zetten op cultuureducatie binnen studiedagen en andere verplichte bijeenkomsten, in nauw overleg met de ICC en directie.
- Scholen ondersteunen bij het vakoverstijgend inzetten van cultuur door kunstvakken te koppelen aan thema's , o.a. uit methodes en het vak Taal, maar ook in het domein Burgerschap om hiermee ook kansengelijkheid te vergroten.
- Iedere school motiveren met een substantieel deel van het team laten deel te laten nemen aan de jaarlijkse cultuurconferentie die we organiseren voor leerkrachten in de regio
- Stimuleren van lokale samenwerkingen en ontwikkelen en afnemen van passend aanbod
- De bibliotheek uitnodigen aan te haken bij cultuureducatie, om leesbevordering en leesplezier te bevorderen.

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- ICC-bijeenkomsten (PO) waarin de aansluiting met het ABC-programma wordt vormgegeven, lopende zaken worden besproken, landelijke kennis wordt gedeeld en ontmoetingen van (nieuwe) cultuurpartners geïnitieerd
- ICC-bijeenkomsten (VO) waarin kunstvakdocenten laagdrempelig peers kunnen ontmoeten, zich verrijken met lokaal cultuuraanbod en kennis uitwisselen (i.s.m. Toonbeeld en Artiance)
- Directeurenoverleggen waarin de stand van zaken CMK worden besproken en wensen voor de toekomst
- Inspiratie – en scholingsbijeenkomsten voor kunstvakdocenten en educatiemedewerkers op het gebied van het nieuwe curriculum, vakintegratie, het aansluiten op thema's, burgerschap en kansengelijkheid in een rijke omgeving (i.s.m. Toonbeeld en COOL)
- Inspiratie – en scholingsbijeenkomst De Cultuurconferentie voor leerkrachten en directies passend bij het nieuwe curriculum (i.s.m. Toonbeeld, Kunstform Velsen, Cultuurhuis Heemskerk, Beverwijk Centrum voor de kunsten)
- Bijwonen van online bijeenkomsten van het LKCA en Plein C a.o. over het nieuwe curriculum, leerecosystemen, geactualiseerde leergebieden

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - N.v.t.
2. Vakoverstijgend werken
  - N.v.t.

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - incl. SO	10	-	-	-	-	-	-	-	10	-
VO - incl. VSO	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
VMBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cult. instellingen	10		2		2		2		16	

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 10 PO en 1 VO scholen.

CULTUURKROON 2

HOLLANDS KROON

Organisatie projectleider:	Stichting Triade
Gemeente(s):	Hollands Kroon
Budget gemeente:	49.431 inwoners x € 0,85 = € 42.016,35
Budget matching FCP:	€ 42.016,35
Bijdrage scholen:	€ 10.750 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

Cultuurkroon2 continueert het werken aan deskundigheidsbevordering van scholen primair onderwijs door inzet van teamtrainingen visieontwikkeling en co-teaching door vakdocenten in de school. De vakdocenten werken zowel op het gebied van vaardigheden in kunstdisciplines als aan vakintegratie via aansluiting bij thema's op de scholen. Waar gewenst zal vanuit kansengelijkheid op sommige scholen extra aanbod op maat plaatsvinden, in overleg met de betreffende school. De projectleider en vakdocenten ontwikkelen zich op het gebied van kansengelijkheid, bijvoorbeeld door een training. In de periode CMK4 is het streven naast de huidige 8 deelnemende scholen, ook de resterende 14 basisscholen. Ook de samenwerking met het VO in Hollands Kroon (1 school) zal voortgezet worden. Contactpersonen vanuit VO en zullen ook worden uitgenodigd voor het stuurgroepoverleg. In CMK4 zal ook de samenwerking met schoolbesturen en culturele partners worden versterkt.

In het project vindt een andere vorm van deskundigheidsbevordering en kennisdeling plaats via netwerkbijeenkomsten georganiseerd door Triade:

- 3 keer per jaar via bijeenkomsten voor interne cultuurcoördinatoren PO,
- 1 x voor VO en
- 2 studiebijeenkomsten voor CMK vakdocenten.

Culturele partners kunnen als gast worden uitgenodigd om aan te sluiten bij deze netwerken en worden betrokken bij pilots of projecten waarin scholen samenwerken met hun culturele omgeving. Regelmatig wordt ook afgestemd met de gemeente over de invulling en voortgang van het CMK4 traject. De gemeente wordt ook uitgenodigd voor de stuurgroepbijeenkomsten.

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- Teambijeenkomsten visie en ambitie
- deskundigheidsbevordering voor leraren in de vorm van ateliers/workshops, of training vakvaardigheid aansluitend bij co-teaching discipline
- ondersteuning bij op-maat plannen (mede n.a.v. EVI-uitkomsten) en/of borging van verworvenheden uit eerdere CmK periodes
- traject co-teaching met vakdocent
- jaarlijks voortgangs- en evaluatiegesprek met directeur en ICC
- stimuleren samenwerking met culturele omgeving door kennismakingsgesprekken en het ophalen van de specifieke vraag van de instellingen
- workshops voor leerlingen VO
- Opbouwen van netwerk van schoolbesturen; starten met gesprekken met individuele bestuursvoorzitters

D.m.v. kansengelijkheid

- In overleg met school toegang tot cultuur vergroten door extra aanbod, specifieke vraag ophalen en ondersteunen bij culturele activiteiten

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- Driemaal per schooljaar een netwerkbijeenkomst ICC
- Tweemaal per jaar stuurgroepbijeenkomst (we richten ons vooral op besturen en directeuren)
- Tweemaal per jaar netwerk/studiebijeenkomst voor CMK vakdocenten (uitwisseling, studie onderwerp en aanpak CmKplan)
- Voorjaar: netwerkbijeenkomst VO docenten
- Bijeenkomst (andere) culturele partners
- Kennisdeling actuele ontwikkelingen in cultuuronderwijs + curriculumontwikkeling

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - N.v.t.
2. Vakoverstijgend werken
  - Co-teaching uitgaand van thema's van de school (geldt ook voor Culturele instellingen).

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - incl. SO	9	6	-	1	-	1	-	-	9	8
VO - incl. VSO	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
VMBO	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
MBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cult. instellingen	8		2		1		1		12	

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 24 PO en 1 VO en 1 VMBO scholen.

WORDEN WIE JE BENT

LAREN BLARICUM

Organisatie projectleider:	Singer Laren
Gemeente(s):	Laren, Blaricum
Budget gemeente:	Laren: 11.712 inwoners x € 0,85 = € 9.955,20 Blaricum: 12.490 inwoners x € 0,28 = € 3.497,20
Budget matching FCP:	€ 13.452,40
Bijdrage scholen:	€ 0 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

Uitgangspunt voor de vierde fase van CmK voor Laren en Blaricum is het vergroten van de toegankelijkheid van cultuureducatie voor elke leerling in het PO, VO en VMBO. Dit doen we door maatwerk te bieden aan de scholen, in te zetten op programma ontwikkeling en het verbeteren van de deskundigheid van scholen en het lokale culturele veld.

De CmK coördinator zal in de nieuwe beleidsperiode 2024 – 2028 voortbouwen op behaalde resultaten. Om continuïteit en kwaliteit te kunnen borgen wordt er geen gebruik gemaakt van de facultatieve doelstellingen. Singer Laren zet de toon als lokaal projectleider en geeft een inspirerend voorbeeld hoe er vanuit verbinding en samenwerking gebouwd kan worden aan kwaliteitsverbetering.

Algemene doelstellingen/ ambities

- Voortbouwen op de behaalde resultaten van CmK3;
- (Door)ontwikkeling van passend aanbod in co-creatie;
- Deskundigheid en kwaliteit vergroten op scholen en bij culturele partners;
- Verbreding met VO
- Kennisdeling

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- Coachings- en begeleidingsgesprekken met deelnemende scholen
- Begeleiding uitrol cultuurvisie/Cultuurplancanvas
- Evi invullen met deelnemende scholen

D.m.v. kansengelijkheid

- Start ontwikkeling Open de Schatkist
- Pilotprojecten

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- Inspiratiebijeenkomst voor leerkrachten, icc-ers en schooldirecteuren
- Inspiratiemiddag voor culturele partners in Singer Laren
- Stuurgroepoverleg in april en november
- Kennisatelier voor icc-ers i
- Deelname training 'Leerkrachten trainen en begeleiden'
- Deelname training 'Onderwijs voor museumeducatoren'
- Deskundigheidsbevorderingstrajecten op-maat voor scholen

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - N.v.t.
2. Vakoverstijgend werken
  - N.v.t.

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - <i>incl. SO</i>	5	-	-	-	-	-	-	-	5	-
VO - <i>incl. VSO</i>	1	2	-	-	-	-	-	-	1	2
VMBO	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
MBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cult. instellingen	10		-		-		-		10	

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 8 PO, 3 VO en 1 VMBO scholen.

PRAKTIJK IN DE HOOFDROL 3

SCHAGEN

Organisatie projectleider:	Stichting Triade
Gemeente(s):	Schagen
Budget gemeente:	47.450 inwoners x € 0,85 = € 40.332,50
Budget matching FCP:	€ 40.332,50
Bijdrage scholen:	€ 11.750 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

Praktijk in de Hoofdrol 3 continueert het werken aan deskundigheidsbevordering van scholen primair onderwijs door inzet van teamtrainingen visieontwikkeling en co-teaching door vakdocenten in de school. De vakdocenten werken zowel op het gebied van vaardigheden in kunstdisciplines als aan vakintegratie via aansluiting bij thema's op de scholen. Waar gewenst zal vanuit kansengelijkheid op sommige scholen extra aanbod op maat plaatsvinden, in overleg met de betreffende school. De projectleider en vakdocenten ontwikkelen zich op het gebied van kansengelijkheid, bijvoorbeeld door een training. In de periode CMK4 is het streven naast de huidige 14 deelnemende scholen, ook de resterende 9 basisscholen (= inclusief S(B)O) te bereiken. Daarnaast zal ook het VO (= inclusief VSO en VMBO) en MBO (opleiding onderwijsassistenten en pedagogisch medewerkers) een nieuwe doelgroep zijn in Schagen. Contactpersonen vanuit VO en MBO zullen ook worden uitgenodigd voor het stuurgroepoverleg. In CMK4 zal ook de samenwerking met schoolbesturen worden versterkt. In het project vindt een andere vorm van deskundigheidsbevordering en kennisdeling plaats via netwerkbijeenkomsten georganiseerd door Triade: 3 keer per jaar via bijeenkomsten voor interne cultuurcoördinatoren PO, 1 x voor VO en 2 studiebijeenkomsten voor CMK vakdocenten. Culturele partners kunnen als gast worden uitgenodigd om aan te sluiten bij deze netwerken. Verder zal onderzocht worden hoe culturele partners betrokken kunnen worden bij pilots of projecten waarin scholen samenwerken met hun culturele omgeving. Regelmatig wordt ook afgestemd met de gemeente over de invulling en voortgang van het CMK4 traject. De gemeente wordt ook uitgenodigd voor de stuurgroepbijeenkomsten.

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- teambijeenkomsten visie en ambitie
- deskundigheidsbevordering voor leraren in de vorm van ateliers/workshops, of training vakvaardigheid aansluitend bij co-teaching discipline
- ondersteuning bij op-maat plannen (mede n.a.v. EVI-uitkomsten) en/of borging van verworvenheden uit eerdere CmK periodes
- traject co-teaching met vakdocent
- jaarlijks voortgangs- en evaluatiegesprek met directeur en ICC
- stimuleren samenwerking met culturele omgeving
- workshops voor leerlingen VO en studenten MBO
- doorlopend aandacht voor werving nieuwe kunstvakdocenten
- verkennen mogelijkheden samenwerking met /ondersteuning van culturele partners
- scholen en culturele partners begeleiden in omgaan met curriculumvernieuwing

D.m.v. kansengelijkheid

- In overleg met school toegang tot cultuur vergroten door extra aanbod, bijvoorbeeld workshops van kunstenaars

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- Driemaal per schooljaar een netwerkbijeenkomst ICC
- Tweemaal per jaar stuurgroepbijeenkomst
- Tweemaal per jaar netwerk/studiebijeenkomst voor CMK vakdocenten
- Netwerkbijeenkomst VO docenten
- Bijeenkomst (andere) culturele partners
- Kennisdeling actuele ontwikkelingen in cultuuronderwijs + curriculumvernieuwing
- Netwerk opbouwen met schoolbesturen

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - N.v.t.
2. Vakoverstijgend werken
  - Co-teaching uitgaand van thema's van de school

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - incl. SO	14	2	-	2	-	2	-	1	14	7
VO - incl. VSO	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
VMBO	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
MBO	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Cult. instellingen	12		3		3		2		20	

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 23 PO (waarvan 3 SO), 3 VO (waarvan 1 VSO) en 4 VMBO scholen.

CULTULEREN PLUS!

SMED-GEMEENTEN

Organisatie projectleider:	Westfrieze Bibliotheken
Gemeente(s):	Stede Broec, Medemblik, Drechterland en Enkhuizen
Budget gemeente:	Stede Broec: 22.138 inwoners x € 0,79 = € 17.489,02 Enkhuizen: 18.885 inwoners x € 0,79 = € 14.919,15 Drechterland: 20.385 inwoners x € 0,79 = € 16.104,15 Medemblik: 46.031 inwoners x € 0,85 = € 39.136
Budget matching FCP:	€ 87.638,67
Bijdrage scholen:	€ 31.709 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

De gemeenten Stede Broec, Drechterland, Enkhuizen en Medemblik hebben de Stichting Westfrieze Bibliotheken aangewezen als hun CmK4 projectleider voor de komende vier jaar. Deze gemeenten erkennen allemaal het belang van (meer) cultuureducatie op de 47 basisscholen in onze regio, 1 school behoort tot het speciaal onderwijs. In CmK4 borduren wij voort op wat wij de voorgaande CmK periodes hebben bereikt. Wij ondersteunen de basisscholen bij het ontwikkelen en borgen van hun visie en cultuurbeleidsplan op het gebied van cultuureducatie.

Tevens bieden wij deskundigheidsbevorderingstrainingen aan voor de leerkrachten. Tijdens deze trainingen volgen de leerkrachten vanuit diverse cultuur disciplines workshops zodat ze tools meekrijgen om zelf in de klas toe te passen. Ook is het doel hen verder en inhoudelijker bewust te maken van het belang van cultuureducatie.

Daarnaast ondersteunen wij de scholen jaarlijks bij de organisatie van het Cultuurmenu Plus!. Bijkomend doel is het bevorderen van de samenwerking tussen cultuuraanbieders en de scholen. In CmK4 gaan wij ons ook richten op het voortgezet onderwijs. Wij willen op het vo schoolgesprekken voeren om hun vraag te duiden op het gebied van cultuureducatie, de samenwerking tussen cultuuraanbieders en vakleerkrachten versterken en vakleerkrachten inspireren op het gebied van cultuureducatie.

In CmK4 is kansengelijkheid een belangrijk speerpunt waar wij extra de focus op leggen. Vanuit het project wordt de verbinding tussen binnenschoolse en buitenschoolse activiteiten en vakoverstijgende cultuureducatie gestimuleerd en gefaciliteerd. De duurzame kwaliteitsverbetering wordt bereikt door de samenwerking tussen de projectleider, het onderwijs, de gemeenten en het culturele veld.

Concrete activiteiten: cultuurcommissies, Focusgroep, gemeentelijk overleggen, cultuurmiddag, cultuurmarkt, teamoverleg, bijwonen netwerkbijeenkomsten door de projectleider.

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- Begeleiden visie ontwikkeling
- Begeleiden invullen EVI
- Schoolgesprekken
- begeleiden vormen leerlijn kunstvakken

- Via de cultuurmarkt en op individueel niveau brug slaan tussen scholen en cultuuraanbieders

D.m.v. kansengelijkheid

- Ontwikkelen presentatie leerkrachten bewustwording inclusiviteit
- Ondersteuning organisatie verbinding binnenschoolse en naschoolse activiteiten
- Ondersteuning organisatie Cultuurmenu Plus!
- Onder de aandacht brengen sport/cultuur pas

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- ICC training aanbieden
- Commissievergaderingen met de ICC'ers
- Focusgroep
- Deskundigheidsbevorderingstraingen
- Jaarlijkse cultuurmiddag /cultuurmarkt

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - Inventarisatie/uitvoering aanbod buitenschools
  - Inventarisatie/uitvoering behoefte scholen
  - Kunstvakdocenten vragen pilot aanbod maken
  - Evaluatie pilots en cultuuraanbieders
2. Vakoverstijgend werken
  - Ophalen mogelijkheid cultuuraanbieders co-teaching traject
  - Behoeft scholen ophalen co-teaching traject
  - Evaluatie co-teaching traject

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - incl. SO	45	1	-	1	-	-	-	-	45	2
VO - incl. VSO	-	3	-	2	-	-	-	-	-	5
VMBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cult. instellingen	14		12		46		12		84	

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 47 PO (waarvan 1 SO) en 5 VO scholen.

CULTUUR-KOMPAS

TEXEL

Organisatie projectleider:	Artex Kunstenbond
Gemeente(s):	Texel
Budget gemeente:	13.797 inwoners x € 0,85 = € 11.750
Budget matching FCP:	€ 11.727,45
Bijdrage scholen:	€ 4.600 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

CMK 4 richt zich op verschillende deelgebieden:

Binnen de participerende basisscholen:

- Herzien of actualiseren van beleidsstukken op schoolniveau
- Uitvoeringsplanning actualiseren op groeps- of bouwniveau
- Handelingsbekwaamheid verbeteren op leerkrachtniveau
- Verrijken van de leeromgeving voor de leerling door inzet van vakleerkrachten

Investeringen van de lokale culturele infrastructuur:

- Voortgang van kennisdeling en ervaringen uitwisselen in KunstTeam (kwartaalvergadering van ICC-ers)
- Deskundigheidsbevordering van de projectleider (ook in regionaal verband)
- Deskundigheidsbevordering van kunstvakdocenten (kennis over werkwijzen van scholen en hulp bij de "rol" als gastdocent)
- Verder bouwen aan een cultuurplatform i.s.m. culturele partners www.cultuur-kompas.nl
- Realiseren van Levend Erfgoed; een thematische leeromgeving over erfgoed met lokale erfgoedpartners en kunstvakdocenten

Maatwerk gericht op speciale doelgroepen

- Programma KunstVrienden (SBO) uitbreiden naar leerlingen met een-op-een leerbehoefte die niet in SBO of Taalklas zitten
- Programma KunstVrienden vertalen naar KunstMaatjes (voor NT2-leerlingen en vluchtelingen)

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- ICC-er helpen de schoolvisie aan te scherpen en schoolwerkplan cultuureducatie te actualiseren
- Op alle scholen EVI introduceren en begeleiden
- Vakdocenten bijscholen over actuele onderwijsontwikkelingen
- Cultuurmodules ontwikkelen met scholen en vakdocenten, gericht op activiteiten in de klas
- EVI begeleiden

D.m.v. kansengelijkheid

- KunstVrienden voor leerlingen taalklas en special basisonderwijs
- (Onderzoeken) activiteiten in buitendorpen

- (Onderzoeken) voorstellingen en Texelbreed aanbod in cultuurcentrum

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- KunstTeam bijeenkomsten (ICC-ers)
- Halfjaarlijks overleg met schoolleider en ICC-er over voorbije en aanstaande samenwerking
- Kunstenaars opleiden tot vakdocenten
- Handelingsbekwaamheid verbeteren van leerkrachten in Ateliers

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - In verlengde van aanbod in buitendorpen ook onderzoek naar buitenschools aanbod
  - In verlengde van aanbod in cultuurcentrum ook onderzoek naar buitenschools aanbod
2. Vakoverstijgend werken
  - N.v.t.

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - incl. SO	9	-	-	-	-	-	-	-	9	-
VO - incl. VSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VMBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cult. instellingen	12		2		2		2		18	

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 9 PO (waarvan 1 SO) en 1 VO scholen.

CMKV(VELSEN)

VELSEN

Organisatie projectleider:	KunstForm
Gemeente(s):	Velsen
Budget gemeente:	68.790 inwoners x € 0,85 = € 58.500
Budget matching FCP:	€ 58.471,50
Bijdrage scholen:	€ 34.500 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

Cultuureducatie helpt een basis te leggen voor de executieve functies en de competentie om probleemoplossend te kunnen denken. Dit is nodig om de maatschappelijke vraagstukken van het heden en de toekomst het hoofd te bieden.

De cultuurcoaches van KunstForm bekleden als bruggenbouwers sinds CMK3 een voortrekkersrol in de samenwerkingsverbanden binnen de gemeente Velsen. Zij zijn de vaste contactpersonen die de scholen door middel van maatwerk begeleiden bij het inbedden van cultuureducatie in het curriculum. Dit doen zij door te ondersteunen bij het ontwikkelen van een cultuurbeleidsplan met vakleerkrachten vanuit een vraaggericht programma naar aanleiding van de praktijk, het profiel en de visie van de school.

Voor meer SMART (Specifiek, meetbaar, acceptabel, relevant en tijdgebonden) borging en implementatie van cultuureducatie wordt in CmK4 verder ingezet op de PDCA-cyclus, de EVI-tool, de mural app, de KCE-gids, kennisdeling en de ontwikkeling van projecten en modules die na 2028 kunnen worden voortgezet door de scholen zelf.

Met de voorgenomen interventies in CmK4 zet KunstForm een koers in, met als doel dat alle deelnemende CmK scholen in 2028 een cultuur(beleids)plan hebben. Alle niet deelnemende scholen hebben eveneens een programma dat is opgebouwd uit weloverwogen keuzes.

In CmK4 wordt er ingezet op het ontwikkelen van modules die passen binnen een blok van lesweken tussen de schoolvakanties. De modules hebben vaste hoofdlijnen en kerndoelen die aansluiten bij de SLO-doelen binnen het vakgebied. Binnen de modules blijft ruimte om aan te sluiten bij (school)thema's. Ook worden modules ontwikkeld die aansluiten bij zowel de kerndoelen binnen het kunstvakgebied als daarbuiten, op deze manier wordt aan meerdere kerndoelen tegelijk gewerkt en blijven de modules ook na 2028 relevant. Met behulp van deze modules en de KCE-gids kan een school zelf hun cultuureducatie op maat inrichten.

Tijdens CmK3 is hiermee gestart in het PO. Gedurende CmK4 wil KunstForm uitbreiden naar het V(S)O, PRO en VMBO. Met de gelden van CmK4 zullen projecten te ontwikkeld worden in samenwerking met de docenten van de school. Vervolgens wordt de uitvoering van deze projecten voor het V(S)O, PRO en VMBO met o.a. de CJP-gelden gedaan, zodat ook na 2028 de projecten door kunnen gaan. Ook voor het S(B)O worden in CmK4 modules ontwikkeld, waarbij extra tijd en inzet uitgaat naar passende programma's. Bij de werving van vakleerkrachten is specifiek aandacht voor specialisme in het speciaal (bijzonder) onderwijs en/of ervaring met deze specifieke doelgroep.

Tijdens CmK4 wordt de alternatieve schoolweek/verrijkte lesdag met inzet van vakleerkrachten geëxploreerd, met als doel dat na 2028 de vakleerkrachten blijvend kunnen worden ingezet op eigen inzet en kosten van de school. Door de bedreiging van het tekort aan vakleerkrachten

verkennen we met collega-instellingen of en hoe we een vaste leerkrachtenpool kunnen vormen en stagiaires een plek kunnen bieden.

Voor deze vakleerkrachten, maar ook voor, de ICC-/CC-ers, cultuurcoaches, groepsleerkrachten en andere geïnteresseerden is er binnen CmK4 aandacht voor deskundigheidsbevordering. Door middel van verschillende soorten bijeenkomsten en trainingen wordt daarop ingezet.

In het kader van kansengelijkheid krijgen alle PO/S(B)O scholen sinds 2024 de mogelijkheid om voor lage prijzen een theatervoorstelling te bezoeken en onderzoekt KunstForm tijdens CmK4 de mogelijkheid om een cultuurloket als intermediair in de wijk te realiseren.

Tot slot komt er aandacht voor de ontwikkeling van naschoolse activiteiten in verbinding met de binnenschoolse activiteiten om een bijdrage te leveren aan de verbreding van het leerecosysteem. De nadruk ligt hierbij op de scholen in wijken waar de achterstand scores hoger zijn, hier wordt een hogere urgentie waargenomen in de behoefte voor naschools aanbod. Bovendien wordt op deze manier de kansengelijkheid voor de leerlingen vergroot.

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- Visietrajecten begeleiden --> toewerken naar cultuur(beleids)plan
- SMART borging en implementatie van cultuur(beleids)plan dmv. PDCA-cyclus
- Evi-tool en Mural app
- Breed draagvlak voor cultuureducatie creëren
- Kunst -en Cultuureducatiegids inhoud en vorm geven

D.m.v. kansengelijkheid

- Programmaontwikkeling voor specifieke doelgroepen per school
- Theatervoorstellingen in de Stadsschouwburg Velsen
- Aandacht en verkenning van mogelijkheden na- en buitenschoolse activiteiten
- Onderzoek naar mogelijkheden opzetten Cultuurloket

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- Intervisiebijeenkomsten + inspiratiesessies + co-teaching training vakleerkrachten november/maart/juni
- ICC bijeenkomsten PO Velsen ntb. April / September
- Cultuurconferentie - november
- COBAS overleg - november
- Train de Trainer (LKCA) en basistraining intermediairs cultuureducatie

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - Kunst -en Cultuureducatiegids inhoud en vorm geven
2. Vakoverstijgend werken
  - Programmaontwikkeling verbinding kerndoelen

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - incl. SO	15	-	-	1	-	-	-	-	15	1
VO - incl. VSO	-	1	-	-	-	1	-	-	-	2
VMBO	-	1	-	-	-	1	-	-	-	2
MBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cult. instellingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 22 PO (waarvan 2 SO), 4 VO (waarvan 1 VSO) en 4 VMBO scholen.

DE KRACHT VAN SAMENWERKEN IN CULTUURONDERWIJS WATERLAND

Organisatie projectleider:	Muziekschool Waterland
Gemeente(s):	Waterland, Wormerland, Edam-Volendam
Budget gemeente:	Waterland: 17.609 inwoners x € 0,85 = € 14.967,65 Wormerland: 17.000 inwoners x € 0,85 = € 14.450 Edam-Volendam: 36.760 inwoners x € 0,65 = € 23.894
Budget matching FCP:	€ 53.311,65
Bijdrage scholen:	€ 0 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

Het Projectplan CmK4 2025-2028 voor de gemeentes Waterland, Wormerland en Edam-Volendam is gericht op de versterking van cultuureducatie in de regio door samenwerking tussen basisscholen, culturele instellingen en gemeenten. Het plan omvat een gedetailleerde aanpak voor de komende jaren, met een focus op visievorming, versterking van de netwerken, en het integreren van cultuureducatie in het onderwijs.

Het plan benadrukt de rol van de ICC-netwerken in het vormgeven van visies op scholen en schoolbesturen, en het belang van samenwerking tussen scholen en culturele instellingen. Er wordt aandacht besteed aan het betrekken van lokale culturele organisaties en amateurverenigingen, en het stimuleren van samenwerking tussen binnen- en buitenschools aanbod.

Een belangrijk aspect is de behoefte aan meer helderheid en transparantie over de financiën richting scholen, met het voorstel om een besteedbaar CmK basisbedrag per school toe te kennen dat de scholen minimaal moeten matchen vanuit eigen middelen. Op die manier werken wij aan financiële draagkracht en zelfredzaamheid als CMK 4 afloopt, en werken wij aan autonomie: scholen kiezen zelf waar zij het ontwikkelbudget in CMK aan besteden. Elke kunstdiscipline vereist immers een andere aanpak, met verschillende tijdsinvesteringen. Het plan reflecteert op hoe cultuureducatie kan bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken in de regio, zoals kansengelijkheid, en de integratie van nieuwkomers.

De samenwerking met incidentele partners zoals leden uit de Alliantie Muziekeducatie Amsterdam en de focus op regionale kennisdeling en netwerken worden ook benadrukt in het plan. Het belang van een goede afstemming tussen onderwijsinstellingen, regionale culturele partners en andere betrokkenen wordt onderstreept, evenals de noodzaak van monitoring en evaluatie om de impact van het plan te meten en bij te sturen waar nodig.

CmK4 2025-2028 voor Waterland, Wormerland en Edam-Volendam is een ambitieus plan dat streeft naar een versterking van cultuureducatie door samenwerking, transparantie en een doelgerichte aanpak voor de komende jaren.

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- visietrajecten
- draagvlak vergroten

- implementatie

D.m.v. kansengelijkheid

- vakdocenten trainen diversiteit

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- ICC netwerk Opspoor en SKOV begeleiden
- ICC netwerk CPOW opzetten samen met schoolbestuur en begeleiden

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - Ontwikkeling en implementatie programma Watermusic
2. Vakoverstijgend werken
  - thematisch werken interdisciplinair

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - incl. SO	24	-	-	3	-	2	-	2	24	7
VO - incl. VSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VMBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cult. instellingen	28		2		2		2		34	

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 41 PO (waarvan 1 SO), 2 VO en 1 VMBO scholen.

CULTUURLEREN PLUS!

NAAR SCHOOL

WEST-FRIESLAND

Organisatie projectleider:	De Blauwe Schuit
Gemeente(s):	Hoorn, Koggenland, Opmeer
Budget gemeente:	Hoorn: 75.216 inwoners x € 0,85 = € 63.934 Koggenland: 23.509 inwoners x € 0,85 = € 19.983 Opmeer: 12.180 inwoners x € 0,70 = € 8.526
Budget matching FCP:	€ 92.442,25
Bijdrage scholen:	€ 32.000 (gemiddeld, jaarlijks, begroot)

SAMENVATTING

Cultuureducatie met Kwaliteit gaat door in de regio West-Friesland! De Blauwe Schuit zet het programma voort voor de gemeenten Hoorn, Koggenland en Opmeer. Er wordt in de periode 2025-2028 blijvend ingezet op duurzame kwaliteitsverbetering van Cultuureducatie op scholen in deze gemeenten, onder andere door middel van visieontwikkeling, intensivering van samenwerking tussen scholen en de culturele omgeving middels co-teaching trajecten binnen de scholen, een cultuurmarkt en continue evaluatie van alle activiteiten. Ook zetten we in op het vergroten van de deskundigheid van leerkrachten via het aanbieden van de ICC-opleiding, ook in de eigen regio, en via aanvullende deskundigheidstrainingen op aanvraag naar behoefte. Extra aandacht is er voor kansengelijkheid door middel van een intensievere samenwerking met het speciaal onderwijs, het aanbieden van de training De Inclusieve Klas aan alle scholen en alle leerlingen in zowel de stedelijke als plattelandsomgeving met alle vormen van cultuur in aanraking te brengen.

Dit programma aan activiteiten komt voort uit de feedback die wij via een enquête en diverse bijeenkomsten hebben gevraagd aan de scholen, de betrokken gemeenten en de stuurgroep. Hieruit blijkt dat:

- Interesse in co-teaching traject is groot
- Wens om leerlingenactiviteiten uit Cultuurmenu Plus! beter aan te laten sluiten op de thema's binnen school
- Deskundigheidsbevordering buiten de klas vaak lastig i.v.m. tijdgebrek of andere prioriteiten
- Interesse in cultuurmarkt is groot
- Wens voor meer uitwisseling van ervaringen en ideeën tussen ICC'ers en kunstcontactpersonen in cultuurcommissies

In CmK4 leggen wij dan ook de focus op co-teaching waarbij via meerdere lessen in de klas de deskundigheid van de leerkracht(en) wordt vergroot door een vakdocent. Daarbij is meer maatwerk mogelijk voor scholen in de keuze voor o.a. het onderwerp/thema en de intensiteit (kortdurend of langdurend traject). En doordat de deskundigheidsbevordering in de klas onder schooltijd plaatsvindt, wordt tijd en energie van leerkrachten bespaard én bereikt het meer leerkrachten. Dit draagt bij aan de motivatie om cultuur te adopteren in het lesprogramma en de duurzaamheid door het structureel inbedden van de methode(s) uit co-teaching. Vervolgens worden activiteiten zoals kennisdeling, netwerkbijeenkomsten en kansengelijkheid zoveel mogelijk verbonden met deze co-teaching trajecten. Met als doel versterking en verduurzaming van cultuureducatie op deelnemende scholen en het aantrekken van scholen die nog niet deelnemen.

BEOOGDE ACTIVITEITEN CMK 4

Verplicht doel: duurzame kwaliteitsverbetering cultuureducatie

- Visieontwikkeling via kortere trajecten, o.a. via canvas van Plein C, welke vervolgens met EVI wordt geëvalueerd
- Intensievere samenwerking tussen scholen en cultuuraanbieders via co-teaching en cultuurmarkt, en met cultuuraanbieders in Hoorn via Cultuur Hoorn
- Samenvoeging Cultuurmenu Plus! en Cultuurweken tot co-teaching trajecten Hoorn
- Evaluatie van activiteiten door onderwijs, cultuuraanbieders, gemeenten, stuurgroep en bestaande overlegstructuren daarbinnen

D.m.v. kansengelijkheid

- Leerkrachtentraining De inclusieve klas voor elke school
- Intensievere samenwerking met speciaal onderwijs in Hoorn
- Buitengebieden Opmeer en Koggenland, en buitenwijken en dorpen Hoorn alle vormen van cultuur laten (mee)maken

D.m.v. kennisdelen, netwerken en deskundigheidsbevordering

- Cultuurmenu Plus! omvormen tot co-teaching trajecten op maat in de klas om alle leerkrachten te bereiken en samenwerking met cultuuraanbieders te intensiveren
- Aanvullende deskundigheidstrainingen buiten school of buiten de klas (studiemiddagen) naar behoefte
- ICC opleiding in regio West-Friesland (evt. samen met Westfriese Bibliotheken)
- Cultuurmarkt in mei/juni in samenwerking met cultuuraanbieders om aanbod te presenteren aan scholen
- Cultuurcommissies in najaar en voorjaar, deze omvormen tot leergemeenschappen
- Stuurgroep 2 tot 3 keer per jaar om project te toetsen en draagvlak te creëren binnen de verschillende sectoren
- Bereik vergroten door het delen van best practices via de diverse kanalen en het uitnodigen van alle scholen voor bijeenkomsten
- Netwerk & kenniscentrum voor scholen en cultuurprofessionals om samenwerkingen te stimuleren

Facultatieve activiteiten

1. Aansluiten binnen-buitenschools
  - Bij een kansrijke verbinding tussen buitenschools en binnenschools aanbod kijken we naar de mogelijkheden
2. Vakoverstijgend werken
  - Co-teaching aansluiten op thema's binnen school waardoor integraal onderwijs mogelijk wordt gemaakt

BEOOGDE DEELNAME CMK 4

	2025		2026		2027		2028		Uniek	
	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2	Spoor 1	Spoor 2
PO - incl. SO	43	1	-	1	-	1	-	-	43	3
VO - incl. VSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VMBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MBO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cult. instellingen	72		2		2		2		78	

Binnen dit verzorgingsgebied zijn 48 PO (waarvan 4 SO), 9 VO (waarvan 2 VSO) en 3 VMBO scholen.

NIEUWSBRIEF
**Schrijf je in en
wij houden je
op de hoogte**

BEZOEK ONS ONLINE

www.pleinc.nl

ADRES

Nieuwe gracht 45 - 47
2011 ND Haarlem
023 - 7920040

COLOFON

INHOUDELIJKE BIJDRAGEN EN
EINDREDACTIE

ASTRID HONING
NOËMI MERCKS
TOMAS LEIJEN
ROOS HOGERVORST-KRIMP

VORMGEVING

FEMKE VAN OORSOUW

FOTOGRAFIE

RUTGER VOS

MET DANK AAN

**ALLE COLLEGA'S VAN PLEIN C,
DE LOKALE PROJECTLEIDERS
EN BETROKKENEN UIT HET
WERKVELD**

HAARLEM, JULI 2024

NIEUWE GRACHT 45-47

2011 ND HAARLEM

CONTACT

www.pleinc.nl

info@pleinc.nl

023-7920040

**Samen voor een
creatieve generatie.**

PLEINC